

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXIII. letnik.

V Ljubljani, junij 1906.

VI. zvezek.

Binkoštna nedelja.

O podobah, v katerih se je prikazal sv. Duh.

In so se jim prikazali razdeljeni jeziki, kakor ognja, in je sedel na njih slehernega. Djanje ap. 2, 3.

Krščanska vera nas uči spoznavati v enem Bogu tri božje osebe, Očeta, Sina in sv. Duha. *Trije so, kateri pričujejo v nebesih: Oče, Beseda in sv. Duh; in ti trije so eno.* (1. Jan. 5, 7.) Prve božje osebe, Boga Očeta ni nikoli nihče videl, kakor tudi uči sv. evangelist Janez: nikdar se še ni Bog Oče prikazal ljudem, zato se Oče imenuje pri preroku Izajiju *skriti Bog* (4, 15). Druga božja oseba, Bog Sin, pa je v pravi človeški podobi stopil na svet in 33 let prebival na zemlji: *In Beseda je meso postala in je med nami prebivala* (Jan. 1, 14.) Pa tudi tretja božja oseba, sv. Duh, se je dal videti človeškim očem; dvakrat se je prikazal na zemlji: prvič v podobi goloba, drugič na današnjo nedeljo, v podobi gorečih jezikov. Kaj pravite, predragi, zakaj se je sv. Duh prikazal obakrat v drugačni podobi ljudem?

Nikakor bi se jaz ne predrznil preiskavati skrivnostnih božjih sklepov; povedati vam hočem le, kaj misli sv. Cerkev o teh različnih podobah, v katerih se je sv. Duh prikazal na zemlji. Prva podoba goloba, v kateri je sv. Duh prvič prišel na zemljo, nam kaže, kakšno naj b o n a š e s r c e, d a b o v r e d e n t e m p e l s v. D u h a, druga podoba, goreči jeziki pa nam

kažejo, kako vpliva sv. Duh na nas, ako smo ga sprejeli v svoje srce.

Pridi sv. Duh in napolni srca svojih vernih poslušavcev!

I. Prvič se je sv. Duh prikazal na zemlji v podobi goloba, ko se je Sin božji dal krstiti v reki Jordanu. Napovedovavec Gospodov, Janez Krstnik, je vstal v puščavi ob Jordanu, opominjal ljudstvo k pokori, in v znamenje pokore krščeval z jordansko vodo tiste, ki so se hoteli poboljšati in pripraviti na vreden sprejem Odrešenikov. „Takrat je prišel tudi Jezus iz Galileje k Janezu ob Jordanu, da bi bil od njega krščen. Janez pa, (ki je poznal njegovo veličastvo), mu je branil rekoč: Meni je treba od tebe krščenemu biti in ti prideš k meni? Jezus pa je odgovoril in mu rekel: Pusti za zdaj; zakaj tako se nam spodobi vso pravico izpolniti. Tedaj mu je pustil. In ko je bil Jezus krščen, je zdajci šel iz vode in glej! nebesa so se odprla in je videl Duha božjega, kakor goloba, doli iti in na njega priti.“ (Mat. 3. 13—17).

Tako se je vršila prva prikazen sv. Duha na zemlji.

Zakaj pa si je tretja božja oseba izvolila podobo goloba?

Sv. cerkveni učeniki pravijo, da se je sv. Duh zato pokazal v podobi goloba nad Jezusom, da nas bi s tem opozoril na nebeško čistost in nedolžnost, pa tudi da bi mi spoznali, kakšno naj je srce, ako hoče biti vreden tempel sv. Duha.

Golob je po besedah sv. Janeza Kriz. podoba čistosti in priprostosti, ponižnosti in krotkosti. Golob veliko bolj skrbi za čistost in snago, kakor marsikatera druga ptica. Mej tem ko je krokar, ki ga je Noe izpustil iz barke, ostal na mrhovini in se ni več vrnil nazaj v ladjo, je pa golob prišel nazaj, ker ni našel snažnega prostora, kamor bi se bil vsedel.

Glejte, s tem da je sv. Duh v podobi goloba prišel nad Jezusa, nam je hotel pokazati, kako čista in neomadeževana je bila duša Zveličarjeva, pa tudi kako čista in neoskrunjena mora biti naša duša, ako hočemo, da bo sv. Duh pri nas prebival. Greh je zopern sv. Duhu; kjer greh gospoduje, tam zastonj iščeš pričujočnosti sv. Duha, zakaj milost božja in pa hudobija satanova se ne moreta družiti. *Modrost ne gre v hudovoljno dušo,*

pravi sv. pismo, *tudi ne prebiva v telesu, ki je vdano grehom; zakaj sv. Duh krotitve beži od hinavca in se odtegne mislim, ki so nespametne, in hudobija ga prežene.* (Modrost 1. 4, 5.) Posebno pa je pregreha nečistosti zoperna sv. Duhu: *Moj Duh, pravi Gospod, ne bo ostal v človeku vekomaj* (t. j. ne več dolgo), *ker je mesu* (t. j. poželjivosti) *vdan.* (1. Moj. 6, 3.) Te besede je Bog izgovoril, predno je pokončal svet z vesoljnim potopom. Spomnite se modrega Salomona: s toliko modrostjo ga je navdihnil sv. Duh, da je še dandanašnji na svetu pregovor: ta je moder kakor Salomon. Kako daleč pa je zagazil, kake nespametnosti je začel počenjati, ko se je vdal mesenemu poželjenju! Iz nečistega človeka beži sv. Duh z vsemi svojimi darovi in milostmi.

Čistost pomeni podoba goloba, v kateri se je pokazal sv. Duh nad Jezusom, čistost zahteva tudi On od nas, ako hočemo, da pride v nas. Toda še nekaj mora lepšati naše srce, da bo res veličasten tempel sv. Duha, namreč *p o n i ž n o s t i n k r o t k o s t*. Tudi teh čednosti podoba je golob. Pri golobu ne zapaziš hudobnosti, zvitosti, sovraštva; pripovedka pravi, da ta ptica celo žolca nima. Golobje navadno žive v družčinah, v miru in složnosti; kar ima eden, to ima tudi drugi, nikdar se ne prepirajo za hrano, kakor druge ptice.

Golob je tako podoba ponižnosti, krotkosti, preprostosti. Da bi nas opozoril na te čednosti, ki jih je imel Jezus v najpopolniji meri, je vzel nase podobo goloba. Jezus Kristus je bil gotovo najponižniši, najkrotkejši in najpreprostejši, kar je bitij na svetu. Prerok Izaija je že v starem zakonu spregovoril o njem te-le besede: *Ne bo upil, ne bo sprejemal osebe, tudi ne bo njegovega glasu zunaj slišati. Natrtega trsta ne bo zlomil in tlečega prediva ne bo ugasnil, v resnici bo učil pravico.* (Izaj. 42, 2—4.)

Razlagavci sv. pisma razumevajo v teh besedah njegovo ponižnost in preprostost. Saj Jezus sam pravi: *Jaz sem krotak in iz srca ponižen.* (Mat. 11. 29.)

Za te čednosti se moramo, predragi, tudi mi prizadevati, zakaj sv. Duh, Duh resnice, ljubezni in miru sovraži laž in goljufijo, prepir in jezo; in nikakor ne more On prebivati v srcu, ki je omadeževano s temi strastmi, ampak le v odkritem, miroljubnem, ponižnem srcu je prostor zanj.

Predragi v Kristusu! Dosedaj sem vam povedal, zakaj da je po razlagi sv. Cerkve sv. Duh pri svojem prvem prikazanju

na svet sprejel podoba goloba: pokazati nam je hotel, kako se naj pripravljamo, da ga vredno sprejmemo. Tudi naše srce naj se nekako navzame lastnosti golobovih, naj je brez madeža, nedolžno, odkrito, miroljubno in ponižno, da bo prijetno prebivališče sv. Duhu.

Mej tem ko nas sv. Duh s svojo prikaznijo v podobi goloba uči, kako naj bo naše srce, da bo res pravi tempel zanj, pomenijo goreči jeziki pri drugi prikazni na današnjo nedeljo, kako vpliva sv. Duh na naše srce, ako smo mu ga pripravili v dostojno prebivališče.

II. Vdrugič se je tretja Božja oseba prikazala petdeseti dan po vstajenju Kristusovem, deseti dan po njegovem vnebohodu. Večkrat je Sin božji svojim učencem obljubil, da jim bo poslal sv. Duha po svojem vnebohodu: in res je izpolnil to svojo obljubo. Od Boga Očeta in Sina poslan je prišel sv. Duh ne samo nad apostole, ampak tudi v njihovo srce. V djanju apostolov beremo: „In ko je bilo petdeset dni dopolnjenih, so bili vsi skupaj na tistem mestu. In vstal je na nagloma z neba šum, kakor prihajajočega silnega piša in je napolnil vso hišo, kjer so sedeli. In so se jim prikazali razdeljeni jeziki kakor ognja in je sedel na njih slehernega. In so bili napolnjeni vsi s sv. Duhom.“ (Apost. dj. 2. 1–4.).

Tako nam sv. pismo popisuje čudovito prikazen sv. Duha o binkoštih. Ne podoba goloba, kakor pri krstu Jezusovem, ampak razdeljeni ognjeni jeziki so bili sedaj vidno znamenje prihoda sv. Duha.

Zakaj pa si je sedaj sv. Duh izvolil to podobo?

Pokazati je hotel svoj vpliv, svojo moč v človeškem srcu. Ogenj ima namreč te-le lastnosti, to-le moč: on očiščuje, razsvetljuje, ogreva, se dviga kvišku in vse spreminja, česar se loti, kar doseže. — Ravno to pa je storil tudi sv. Duh z apostoli, in dela tudi še sedaj z nami, ako prebiva v nas. Poglejmo si posamezno te učinke sv. Duha, ta njegov vpliv v našem srcu.

Ogenj očiščuje. Zlato se navadno ne dobiva čisto v zemlji, ampak zmešano z drugimi, manj zlahtnimi snovmi; da ga pa očistimo, ga raztopimo v ognju. Glejte, to je podoba očiščevanja, ki ga je sv. Duh napravil z učenci Gospodovimi. Zlato njihove dobre volje je bilo še nečisto, zmešano z mnogimi slabostmi in nepopolnostmi; saj so se celo pri zadnji ve-

čerji še prepirali, kdo bo med njimi najimenitniši. Teh napak in slabosti pa so bili očiščeni v ognju sv. Duha: prevzetnost, slavoohlepnost, prepirljivost in še druge napake je zatrl v njih sv. Duh in jih storil vredne posode milosti.

Ravno to pa, predragi, stori sv. Duh tudi z nami, predno pride v naše srce. V zakramentu sv. krsta ali sv. pokore nas očiščuje gnjusobe smrtnega greha, olepša s svojo milostjo naše srce in zdaj pride prebivat vanj: potem ga polagoma očisti z ognjem svoje ljubezni tudi vseh madežev, malih grehov, nepopolnosti, slabih nagnjenj, dokler ni človekovo srce čisto zrcalo čednosti.

Mi vsi se, predragi, čudimo neomadeževani čistosti toliko svetnikov, n. pr. sv. Alojziju, sv. Stanislavu Kostki in drugim. Glejte, to je vpliv, moč, učinek sv. Duha; tako postane srce, ki skrbi, da ogenj sv. Duha v njem ne ugasne.

Druga lastnost ognja je, da s v e t i.

Kaj bi bilo celo stvarjenje božje brez luči? Ali kaj bi nam koristila vsa lepota njegova, ko bi nam samim manjkala luč naših oči? Od vsega tega, kar nas obdaja, ne bi ničesar vedeli, ničesar videli, ničesar spoznali. Ravno tako pa se je godilo učencem Jezusovim, dokler niso prejeli sv. Duha; prav slabo so še razumevali nauke svojega božjega učenika, malo pred svojim vnebohodom jim je sam rekel: *Še veliko imam vam povedati, toda sedaj ne morete nositi. Kadar pa pride on, Duh resnice, vas bo učil vso resnico.* (Jan. 16, 12—13.)

In res, ko je sv. Duh v ognjeni podobi plaval nad njihovimi glavami, tedaj je postalo svitlo v njihovi duši; spominjali so se vsega, kar jim je Jezus Kristus kdaj govoril, razumeli tudi, kaj je hotel s tem ali onim reči: Sv. Duh je storil iz nevednih ribičev učениke narodov.

Pa tudi v našem srcu se vrši podobna izprememba, ako postane vredni tempel sv. Duha. Tudi naš razum razsvetli sveti Duh, da spoznamo resnice sv. vere, da spoznamo, kako so nam potrebne k zveličanju. Brez te luči sv. Duha je zaslužljiva vera nemogoča, naj bi človek še tako natanko vedel njene nauke in zapovedi. To luč pa, ki je milost sv. vere, smo prejeli pri sv. krstu; ko je tekla zveličalna voda po naši glavi, tedaj je sveti Duh razlil svojo luč po naši duši, da moremo sedaj verno sprejeti, pa tudi spolnovati nauke svete vere, ako nalašč ne zapiramo svojih oči pred to lučjo sv. Duha.

Zopet druga, za naše življenje zelo važna moč ognja je gorkota. Koliko se imamo ravno gorkoti zahvaliti! Gorkota daje življenje, mraz pa smrt.

Da tudi ogenj sv. Duha čudovito ogreva, vidimo pri učencih Gospodovih. S koliko gorečnostjo, s kako vročo ljubeznijo, s kako živo delavnostjo, s koliko nevstrašljivo srčnostjo je navdal sv. Duh o binkoštnih apostole, ki so bili do tedaj tako boječi, pobiti, vnemami, nestanovitni! Polni ognja sv. Duha stopijo sedaj srčno pred ljudstvo in Peter govori s toliko vnemo in prepričevalnostjo, da jih precej 3000 pridobi za Kristusovo vero; in ta navdušenost in srčnost jih je spremljevala do njihove mučeniške smrti. To je storil sv. Duh s svojim ogrevajočim, z oživlajočim ognjem in ponavlja še dandanašnji tudi v naših srcih. Njegov ogenj milosti ogreva srce k ljubezni in izpolnovanju božjih zapovedi. Našo sprideno voljo vodi sv. Duh k dobremu, in ako se nam to težko, hudo zdi, tedaj nam z močjo svoje milosti sladki in lajša premagovanje in boj zoper greh.

Naravna posebnost ognja je tudi ta, da se zmirom dviguje kvišku. Mej tem ko druge reči, les, kamen le na zemljo silijo, dviguje se ogenj proti nebu, kakor da bi ne bil stvar, ki ima svoj začetek na zemlji; in res so že stari pagani dejali, da je ogenj iz nebes prišel na zemljo. Na današnji dan pa je res prišel ogenj iz nebes na zemljo, ogenj sv. Duha, in ta ogenj se dviga tudi kvišku, k svojemu začetniku, k Bogu, k sv. Trojici. Čudovito se to zopet kaže pri apostolih. Poprej so bile vse njihove misli in želje obrnjene k posvetnemu, vedno so mislili, da bo njihov učenik vstanovil zemeljsko kraljestvo, kjer bodo oni imeli najiminenitnejše službe; o duhovnem, nebeškem kraljestvu Jezusovem še pojma niso imeli. Še-le ko je prišel ogenj svetega Duha v njihova srca, tedaj so sprevideli svojo nespametno misel o zemeljskem kraljestvu Jezusovem, tedaj so začeli svoje misli in želje obračati proti nebeškemu kraljestvu, tedaj niso več želeli, na zemlji s Kristusom vladati, ampak zanj delati, trpeti in umreti in priti zopet k njemu. Sv. Pavel namreč pravi: *Res, vse imam za zgubo proti visokemu spoznanju Jezusa Kristusa, Gospoda mojega, zavoljo katerega sem vse zgubil in imam za blato, da Kristusa pridobim.* — *Naše življenje je v nebesih; od koder tudi zveličarja čakamo Gospoda Jezusa Kristusa.* (Filip. 3, 8—20.)

Tako izpremembo provzroči sv. Duh v vsakem, kdor se mu da voditi; On vzdiguje dušo od zemlje proti nebu, jo navdaje z upanjem in hrepenenjem po nebesih, da že tukaj na zemlji najde največ veselja v občevanju z Bogom, molitvi, pre-mišljevanju. Ta ogenj je tako močno silil kvišku pri mnogih svetnikih, da so se celo njihova telesa vzdignila večkrat od tal; spomnite se le sv. Frančiška Serafinskega, sv. Antona Padovanskega, sv. Jožefa Kupertinskega.

Ogenj ima pa tudi to lastnost, da vse izpreminja, česar se loti, kar doseže; položi n. pr. kos železa v ogenj, in železo ti bo tako žarelo, da bo tako rekoč samo ogenj postalo. Tako vpliva tudi sv. Duh na človeka, prešinja ga, posvečuje vse njegovo mišljenje, dejanje, življenje. Najjasnejši spoznamo to na svetnikih; ako beremo njihovo življenje, vidimo, kako je bilo vse njihovo dejanje in nehanje posvečeno z dobrim namenom; navdani s sv. Duhom so živeli po besedah sv. Pavla: *Ali tedaj jeste ali pijete, ali kaj družega delate, vse k časti božji delajte.* (I. Korinč. 10, 31.)

Slednjič tudi ne smemo prezreti, kako se je pokazal o g e n j s v. D u h a na binkoštno nedeljo, namreč v p o d o b i j e z i k o v. Sv. Duh se je prikazal v podobi gorečih jezikov in s tem opozoril apostole, naj ne ljubijo le sami zase Boga, ampak naj ljubezen do Boga vnamejo tudi v srcih družih ljudi. Zato so pa tudi, gnani od tega ognja, naravnost povedali pred velikim zborom judovskim, ki jim je prepovedoval oznanjevati sv. vero: *Ne moremo, da ne bi govorili, kar smo videli in slišali.* (Apost. dj. 4, 20.)

Goreči jeziki pa pomenijo po razlagi sv. Bernarda tudi to, da, če sv. Duh vliva v srce kristjanovo bogoljubnost, se to zgodi v podobi gorečega jezika, ki se tudi na zunanje kaže v pobožnosti, hvaležnosti do Boga, sploh v lepem bogoljubnem življenju, tako da se še drugi pridobljeni po lepem zgledu, vnamejo v ljubezni božji, za pobožno življenje.

Tako smo, predragi, sedaj videli vse učinke, vso moč, ki jo ogenj sv. Duha izvršuje nad človeškim srcem. Kakor zemeljski ogenj na svoj način, tako ogenj sv. Duha čudežno očiš-čuje dušo madežev greha, jo razsvitljuje v veri, jo ogreva za dobro, vzdiguje njeno hrepenenje po nebesih, dokler je enkrat res ne pripelje tja gori, kjer se On sam ž njo na večno združi.

O predragi v Kristusu! kdo bi si pač ne želel, imeti tega čudovitega ognja v svojem srcu? Da, kakor nam je zemeljski ogenj potreben za telesno življenje, ravno tako in še bolj nam je potreben ogenj sv. Duha za naše dušno življenje. Pa kakor zemeljski ogenj ne gori dolgo, ako ga vržeš v blato, kakor ta ogenj vgasne, ako nastane huda nevihta z nalivom: ravno tako ne more goreti ogenj sv. Duha v nečistem, z grehi omadeževanem srcu, in vgasne, ako začne v srcu razsajati nevihta prevzetnosti, jeze, prepirljivosti in drugih strasti.

V podobi goloba pri prvi prikazni nas je hotel sv. Duh poučiti, kako naj bo naše srce, da bo mu v dostojno prebivališče, namreč čisto, ponižno, krotko. Očistimo tedaj s kesanjem in pokorô svoje srce greha, odložimo sovraštvo, hudobijo, jezo; ponižajmo se pred sv. Duhom in spoznajmo, da smo brez njega prazen nič: ako to storimo, tedaj bo prišel ogenj sv. Duha v nas, nas bo očistil grešnih madežev, bo razsvetlil naš razum, našo voljo k dobremu nagnil, napolnil nas s hrepenenjem po nebesih, in sv. Duh se bo enkrat večno združil z nami. Amen.

P. J.

Binkoštni ponedeljek.

Četrta cerkvena zapoved.

Slehern, kateri hudo dela, sovraži luč
in ne pride k luči, da bi ne bila svarjena njegova dela. Jan. 3. 20.

Znano vam je, kako svojeglavni in trdovratni so bili Judje in med njimi zlasti pismarji in farizeji. Jezus je oznanoval svoj božji nauk, pa ga niso marali poslušati; delal je velikanske, očitne čudeže, pa jih niso hoteli verjeti in pripoznati; ponujal je vsem obilne milosti, odpuščanje grehov in zveličanje, pa se jih niso hoteli poslužiti. Le od daleč so se držali in pazili na Jezusa, na vsako njegovo besedo in stopinjo, da bi ga mogli vjeti in pogubiti. Zato jih je pa tudi Jezus po pravici ostro svaril in o njih rekel besede današnjega sv. evangelija: *Ljudje so bolj ljubili temo kot luč, zakaj njih dela so bila huda; slehern namreč, kateri hudô dela, sovraži luč in ne pride k luči, da niso svarjena njegova dela.* — Glejte, taki so bili Jezusovi sovražniki. Sovražili so Jezusa, pravo luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, sovražili so

njegov nauk. Zakaj? Ker so bolj ljubili temo kot luč, ker njih dela so bila huda; niso prišli k Jezusu, pravi luči, ker niso hoteli spoznati resnice, katera bi njih vest zbudila in jim očitala njih grehe in jim nepokoj delala; niso marali spoznati svojih grehov in dobiti odpuščanja, ker bi se morali potem poboljšati.

Tudi med kristjani jih je mnogo, ki bolj ljubijo temo kot luč, ker njih dela so huda, ki sovražijo luč in ne pridejo k luči, da niso svarjena njih dela. Kdo so ti? To so zlasti taki kristjani, ki so zavrgli zakrament sv. pokore, ki je najpotrebnejši pomoček k zveličanju po sv. krstu, kateri ne pridejo k spovedi še o veliki noči ne. Zakaj ne? Ker sovražijo luč sv. Duha. Ako bi šli k spovedi, bi morali vest izpraševati, to je, z lučjo sv. vere posvetiti v svojo umazano vest, in tu bi videli grdobijo greha, ki se je že nabrala v njih duši; morali bi grehe obžalovati in trdno skleniti, da se bodo z božjo pomočjo resnično poboljšali. A ravno tega ne marajo, rajši naprej živijo v svojem nesrečnem, nevarnem stanu. Da bi moji poslušavci nikoli tako daleč ne zabredli, zato bom danes govoril:

o četrta cerkveni zapovedi.

I. Kaj zapoveduje četrta cerkvena zapoved?

Četrta cerkvena zapoved se glasi: Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejmi sv. Rešnje Telo. Tako zapoveduje sveta katoliška Cerkev. Seveda mnogi zanikerni kristjani govorijo: Kaj Cerkev! Cerkev nima oblasti in pravice nam zapovedovati. Zakaj? Ali mar ni Jezus Kristus, božji ustanovnik, sv. Cerkvi, to je apostolom in njih naslednikom, dal oblasti zapovedi dajati, katere vsakega kristjana v vesti zavezujejo ravno tako kot božje zapovedi? Ali ni rekel apostolom: *Kakor je Oče mene postal . . . Karkoli boste zavezali na zemlji (zapovedali) . . . Kdor vas posluša . . . Kdor Cerkve ne posluša, naj ti bo kot nevernik in očitni grešnik?* Cerkev ima tedaj oblast zapovedi dajati. — Pa taki zopet govorijo: Cerkev nima pravice ravno tega pod grehom zapovedovati in siliti ljudi k spovedi in sv. obhajilu. Kdor hoče iti, naj gre; kdor pa neče, naj opusti. Tudi to ni res, zakaj Cerkev nič družega ne zapoveduje, kakor je zapovedal naš Gospod Jezus Kristus sam. On sam je postavil zakrament sv. pokore in s tem tudi spoved, ki je potrebna za odpuščanje grehov, torej je on sam zapovedal, da morajo zakrament sv. pokore prejemati

vsj, ki so grešili po sv. krstu in kdo se upa reči, da ni storil nobenega greha? Jezus Kristus sam je tudi odločno zapovedal prejemati sv. obhajilo: *Resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove kri, ne bote imeli življenja v sebi*, to pa se pravi: ne bote imeli nadnaravnega življenja milosti v svoji duši in večnega življenja v nebesih. To se pravi z drugimi besedami: Kdor ne prejema vredno sv. obhajila, ne more zveličan biti, ampak bo gotovo pogubljen. Kdo se upa reči, da Jezus Kristus ni imel pravice tega zapovedovati? Kdaj in kolkrat morajo kristjani prejemati zakrament sv. pokore in sv. Reš. Telesa, tega Kristus ni določil, pa tudi ne sv. Cerkev v začetku. Tega v prvih časih krščanstva ni bilo treba, ker so bili kristjani sami tako goreči, da so sleherni dan prejemali sv. obhajilo. Ko je pa v teku časa gorečnost omrznila, in nekateri celo po več let niso prejeli zakramenta sv. pokore in prišli k mizi božji, je sv. cerkev, ki tako zelo skrbi za večno življenje svojih otrok, izdala posebno zapoved, in zažugala najostrejše kazni za tiste, ki zapovedi ne bi spolnovali. To se je zgodilo v vesoljnem cerkvenem zboru v Lateranu l. 1215, ki pravi: „Vsi verniki, ki pridejo v leta spoznanja, se morajo svojih grehov spovedati, vsaj enkrat v letu postavljenemu spovedniku, in vsaj v velikonočnem času vredno prejeti sv. Rešnje Telo, sicer se izobčijo iz cerkve in se jim po smrti odreče cerkveni pokop.“ Ravno to je potrdil cerkveni zbor v Tridentu: „Ako kdo taji, da so dolžni vsi verniki, ko pridejo v leta spoznanja, vsako leto vsaj o vel konočnem času prejeti sv. obhajilo po zapovedi matere sv. cerkve, naj bo izobčen (izključen iz Cerkve).“ O tej cerkveni zapovedi je pomniti to-le:

1. Cerkvena zapoved veže pod smrtnim grehom. To se spozna iz tega, ker Cerkev zapoveduje ostro pod cerkveno kaznijo izobčenja. Kdor te zapovedi ne izpolni, stori smrten greh, ker prelomi imenitno cerkveno zapoved, pa ne samo cerkveno, ampak tudi božjo zapoved, ker je Jezus Kristus, Sin božji, sam zapovedal, da moramo prejemati zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. Ako bi tedaj kdo v tem smrtnem grehu umrl in bi tudi družega smrtnega greha ne imel na vesti, ne more biti zveličan, ampak je gotovo večno pogubljen.

2. To zapoved izpolnuje kristjan le tedaj, ako se veljavno spove in vredno prejme sv. obhajilo. Zakaj to je popolnoma jasno, da kdor nevredno opravi spoved, ali zamolči smrten greh, ali nima kesanja in trdnega sklepa, in nevredno,

božjeropno prejme sv. obhajilo, ne zadostuje cerkveni zapovedi, ker Kristus (in njegova sv. Cerkev) gotovo ni hotel zapovedati neveljavno spoved in nevredno sv. obhajilo. Kdor tedaj vedoma opravi neveljavno spoved in velikonočno sv. obhajilo prejme božjeropno, stori ne le dvakrat božji rop, ker dva zakramenta nevredno prejme, ampak še enkrat smrtno greši, ker ne izpolni četrte cerkvene zapovedi, zato mora kakor hitro je mogoče to zapoved vredno izpolniti.

3. Velikonočno obhajilo se mora prejeti, torej tudi spoved opraviti, o velikonočnem času. Sv. cerkev je za to prav modro določila ravno velikonočni čas, da svoje otroke vabi k nebeški večerji, ker jo je Jezus Kristus ravno o velikonočnem času postavil, in ker je Jezus ravno o tem času umrl in od mrtvih vstal, se spodobi, da tudi mi po odkritosrčni spovedi grehu umrjemo in po vrednem prejemu telesa in krvi Jezusa Kristusa vstanemo k novemu življenju milosti božje. Velikonočni čas pa je različen v raznih škofijah, (v ljubljanski škofiji je od druge nedelje v postu do vnebohoda Jezusa Kristusa, tedaj več kot 10 tednov). Vsi dobri kristjani pa skrbijo, da prejmejo sv. obhajilo v postnem času še pred veliko nočjo, da obhajajo sv. veliko noč s čistim srcem. Zato pač niso hvalevredni tisti, kateri to odlašajo po veliki noči prav do zadnjih dni, ker pokažejo, da jim je skrb za dušo zadnja in da ne marajo za najsvetejši zakrament. Kdor velikonočne spovedi in obhajila ni opravil o pravem času, jo mora opraviti kakor hitro je mogoče in ne sme odložiti tega do druge velike noči.

II. Kaj stori, kdor četrto cerkveno zapoved prelomi?

1. Stori velik smrten greh, ker prelomi imenitno cerkveno zapoved, pa tudi božjo zapoved, ker je Jezus Kristus naravnost zapovedal, da moramo vživati njegovo presveto telo in kri, ako hočemo zveličani biti. In kolikokrat opusti velikonočno spoved in obhajilo, toliko smrtnih grehov stori. Kdor tedaj umrje v takem stanu, da ni prejel velikonočnega sv. obhajila iz nemarnosti, je pogubljen, ako bi tudi nobenega družega greha ne imel nad seboj. Seveda se taki, ki to opuščajo, tolažijo svojo vest s tem: se bom že enkrat spovedal, če ne prej, pa na zadnjo uro, pa bo vse dobro. Toda to je predrzna, pa tudi silno nevarna tolažba, zakaj kdor v svojih zdravih dneh zametuje milost božjo, katero mu Bog ponuja, kdor zaničuje presveto telo in kri

Jezusa Kristusa, in neče prejemati, ker ga manj čisla kot telesno jed in pijačo, ali bo mar tak vreden, da bi se ga na zadnjo uro Jezus usmilil, ga spreobrnil, posvetil in zveličal? Teško, ker je to izredna milost božja. Ravno tri tedne je minulo, ko je v tej župniji enega, ki veliko let ni prejel sv. zakramentov, nagla smrt prehitela, drevo ga je zmečkalo, vendar je dosegel še to izredno milost, da je mogel pred smrtjo prejeti sv. zakramente in je umrl kot katoliški kristjan. Ali mislite, da se sme vsak na to zanašati? To bi se reklo naravnost predrzno na božjo milost grešiti.

2. Kdor ne prejme sv. zakramentov, s v o j o d u š o n a r a v n o s t u b i j a, ker ji ne privošči potrebne hrane nebeške in potrebnega zdravila. Ali mar ni zakrament sv. pokore edino zdravilo, ki more ozdraviti v grehah bolno dušo? Ali ni sv. Rešnje Telo najpotrebnejši živež za dušo, ker je Jezus naravnost zapovedal: *Resnično vam povem . . . ako ne bote jedli . . . Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan, zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.* Kdo se upa reči, da te besede Jezusove niso resnične? Pa saj pametnemu človeku tega ni treba dokazovati, saj nam pamet pove, da kakor telo potrebuje živeža, tako tudi duša in še bolj, ker ima duša še večje in imenitnejše potrebe. Kakor telo omaga in umrje brez vsakdanje hrane, tako umira duša brez kruha večnega življenja, ki je Jezus Kristus. O ko bi tak človek, ki ne mara za dušno hrano, sv. obhajilo, le par dni ne imel kaj jesti, to bi tožil in zdihoval in prosil malo kruha, da bi si vtolažil lakoto; ko pa njegova duša leta in leta hira brez nebeške hrane, se še ne zmeni za to.

3. Loči se sam od družbe pravovernih katoliških kristjanov, od sv. Cerkve. Na čem se spoznajo udje sv. katoliške Cerkve, pravoverni kristjani? Na tem, da izpolnujejo njene zapovedi, da se poslužujejo službe božje, ki se v Cerkvi obhaja, in da prejemajo sv. zakramente. Kakošen katoliški kristjan je tedaj človek, kateri ima samo ime, da je katoličan, ker je zapisan v krstno knjigo, pa ne mara za Cerkev in njene zapovedi, ne hodi k službi božji in še enkrat v letu ne prejme sv. zakramentov? Ali je kaj boljši kot nevernik, krivoverec? Turk ali Jud? Ne! še slabši, ker vsi ti bolj zvesto izpolnujejo zapovedi svoje vere kot zanikerni katoliški kristjan. Le pogledjte Turke, kako ostre poste imajo, n. p. tako imenovani ramazan, ko se mo-

rajo cel teden do solnčnega zahoda postiti. Kako dolge molitve morajo Judje opravljati!

4. Kdor se tako sam loči od sv. katoliške Cerkve, tak je tudi, ko umrje, izločen iz sv. katoliške Cerkve in se mu odreče cerkveni pokop, ker tako je določila sv. Cerkev v zboru Lateranskem. V našem katekizmu stoji zapisano: „Tistega, ki trdovratno opušča (spoved in sv. obhajilo), more sv. Cerkev izobčiti in mu za kazen odreči cerkveni pokop.“ Ako bi tedaj umrl človek, o katerem je sploh znano, da ni opravljal te dolžnosti in tudi pred smrtjo ni mogel prejeti sv. zakramentov, mora župnik poročati škofu in ako se dokaže, da ni hotel prejemati sv. zakramentov, škof izreče cerkveno kazen, da se ne sme cerkveno pokopati, torej mu ne sme zvoniti in duhovnik ne sme blagosloviti njegovega trupla. Znabiti bo kdo rekel: „To je neusmiljeno in krivično! Nikakor ne, ampak popolnoma pravično“. Vsaka družba, vsako posvetno društvo ima svoja pravila; kdor vstopi v društvo, se zaveže, da jih bo izpolnoval, kdor jih ne izpolnuje, sam izstopi, ali pa ima društvo pravico ga izključiti. Ravnotako je v katoliški cerkvi, katera je najpopolnejša vidna družba na zemlji pod vidnim poglavarjem papežem in pod vodstvom škofov. Kdor njenih zapovedi neče izpolnovati, se sam izloči iz Cerkve in tudi katoliška Cerkev ima pravico ga izobčiti. Pa bo kdo ugovarjal: „Tako tedaj cerkev takega naravnost v pekel obsodi in ga pogublja, ker ga neče krščansko pokopati. Ne, Cerkev nikogar ne pogublja in s tem nikakor neče naznaniti, da je tak nesrečnik gotovo pogubljen, ker nam umrljivim ljudem niso znana pota božjega usmiljenja, ker ga morda še v zadnjem trenutku milost božja zadene, da se popolnoma kesa svojih grehov in prejme odpuščanje, ampak katoliška Cerkev hoče s tem pokazati, da tak človek, kateri v življenju ni hotel biti veren ud sv. Cerkve, tudi ob smrti ni vreden, da bi ga Cerkev za svojega spoznala, sicer pa prepusti sodbo nad njim neskončno svetemu in pravičnemu Bogu.

III. Kateri so pa tisti, ki ne izpolnujejo četrte cerkvene zapovedi?

1. Brezverci, taki kristjani, ki so zavrgli vso vero, ne verujejo v Boga in Jezusa Kristusa, Sina božjega, ne verujejo, da je duša neumrjoča, da je po smrti večno življenje, torej tudi ne verujejo v sv. katoliško Cerkev, njene zapovedi in zveličanske pomočke, zakramente, in imajo vsa cerkvena opravila za prazne

ceremonije, spoved za iznajdbo duhovnikov. Razumljivo je, da taki ne hodijo k spovedi in sv. obhajilu. Ali veste, kaj pa jaz mislim o takih brezvercih. Jaz mislim, da ni popolnih brezvercev, to je takih, kateri bi res nič ne verovali, ampak samo delajo se take, toda notri v srcu še zmiraj tli iskra vere in prej ali pozneje se vname, če prej ne, na zadnjo uro.

2. Veliki grešniki; taki, ki imajo na vesti težke grehe, ali živijo v dolgi grešni navadi, pijanci, ali pa nečistniki v bližnji grešni priložnosti. Ti ne gredo k spovedi zato, ker bi morali zapustiti svoje priljubljene grehe in grešne priložnosti in se poboljšati. Tega pa ne marajo, zato rajši v grehah dalje živijo, dasiravno jim vest ne dá miru in pokoja.

3. Zaslepljenci. Marsikaj jih je med katoliškimi kristjani, ki pravijo: Čemu bom hodil k spovedi, saj nimam nič greha, ubil nisem nikogar, ne goljufam, ne kradem, pošteno živim, kdo mi kaj more? Ali niso ti kakor svetniki? Toda le počasi, taki navadno nobenih krščanskih dolžnosti in cerkvenih zapovedih ne izpolnujejo, ne molijo skoraj noben dan, v cerkev ne hodijo k sv. maši, posta ne držijo, k spovedi ne hodijo, zabavljajo čez vero, cerkev, duhovnike, liberalne, brezverne časnike berejo in naročajo in tako same smrtne grehe delajo, pa pravijo, saj to ni nič, nimam nič greha.

4. Nemarneži. Zopet drugi so, o katerih ne moremo reči, da so brezverci ali veliki grešniki, ali taki hinavski svetniki, ki hodijo v cerkev in tudi nekaj molijo, pa vendar opuščajo spoved in obhajilo iz lenobe in nemarnosti, ker se jim ne ljubi pripravljati se za sv. zakramente, tam v cerkvi čakati na spoved, malo bolj zgodaj vstajati in kako drugo delo pustiti, in pravijo: nimam časa za to. — O, ko bi pa cesar takega nemarneža povabil na obed v svojo cesarsko palačo, to bi se pripravljaj in veselil že več dni naprej in bi že pričakati ne mogel. Ali ko bi ga le kak bogatin k sebi povabil: Pridi, boš jedel in pil, kar boš hotel, — to bi urno prišel. Če jih pa kliče k sebi Gospod nebes in zemlje, kralj vseh kraljev, k božji mizi, nebeški pojedini, pravijo: ne morem priti, nimam časa.

5. Boječi. Nekateri že več let ni bil pri spovedi, pa si misli, kaj bo spovednik rekel, če mu povem, da že toliko časa nisem bil pri spovedi? Ali veste, kaj bo rekel? Duhovnik bo dejal: „Hvala Bogu! prav je, da si prišel vsaj zdaj.“ Ali more pravi duhovnik, namestnik Kristusov, drugače misliti in govoriti,

če se ozira na Jezusa Kristusa, ki je tako ljubeznivo, z veseljem sprejemal največje grešnike, n. p. Magdaleno, tisto znano grešnico, ki je toliko pohujšanja dajala in zapeljevala; ženo prešestnico, ki je bila tolika grešnica, da so jo hoteli Judje s kamenjem pobiti ali mrtvoudnega grešnika, ki je 38 let v grehih živel. Jezus je pa vse odpustil in rekel: *Pojdi v miru in nikar več ne greši.* Rečem vam, da je to posebno veselje za spovednika, ako pride k spovedi ubožec, ki veliko let ni bil pri spovedi, pa ga je vendar milost božja izbudila in pripeljala. P. Abel, nevtrudljivi in goreči misijonar na Dunaju, ki se toliko trudi, da bi zlasti može nazaj privedel h Kristusu, je povedal v neki pridigi: Prišel je nekdej k meni neki gospod, uradnik pri pošti, in se je spovedal čez veliko let, po spovedi je pa bil tako srečen, da mi je rekel: „Prečastiti gospod, kako se vam morem zato zahvaliti?“ — „Veste“, mu pravim, „tam pri pošti je gotovo še par sto takih tičkov, te mi pripeljite semkaj družega za drugim, s tem mi bote storili največje veselje.“

6. Zopet drugi se boji, ker ima posebno velik greh na vesti, in misli, kaj bo spovednik rekel, če mu povem ta greh; ne bom dobil odveze. Kaj bo spovednik rekel? Seveda, pohvaliti te ne more, če imaš velike smrtne grehe, ne bo dejal, da si prav delal, ampak podučil te bo v duhu Jezusa Kristusa, ti pokazal hudobijo in nesrečo smrtnega greha. Če bo pa videl, kako ti je žal, kako se kesaš, da si grešil, kako si se težko spovedal, in da imaš trdno voljo se poboljšati, te bo pač pohvalil: Hvala Bogu, da si se vendar zdaj spovedal, vem, da je bilo težko, a zdaj te tem bolj spoštujem, zdaj boš čist na duši in srečen.

Neki pridigar je o misijonu na Dunaju povedal to le zgodbo: V Milanu na Laškem je bil prostozidar, ud od cerkve prepovedane skrivne družbe, ki je dobil nalašč take knjige, ki so pisane za nas duhovnike, da se iz njih učimo prav izpovedovati, za to da bi se iz njih naučil največjih grehov in da bi vse tudi sam storil. Res je enega za drugim dovršil. Potem gre pa k spovedi k navadnemu mašniku v Milanu in mu vse pove. Ta mirno poslušča brezbožnika. Že to ga je nekako osupnilo in praša spovednika: „Gospod, ali ste me razumeli?“ — „Dobro.“ — „Ali mi bote dali odvezo?“ — „Rad, če bi tudi še večje grehe povedali.“ — „Kako še večje, ali morejo biti še večji grehi? in potem bi mi tudi še dali odvezo?“ — „O rad, ko bi tudi še večji bili“, odgovori duhovnik. — „Duhovni gospod, zdaj pa odkrito povem, vsa moja spoved je bila le hinavska, eden greh

mi je še manjkal, božjeropna spoved, zato sem prišel k spovedi, da bi še spoved in obhajilo božjeropno opravil.“ „Tudi to vam rad odpustim v imenu Jezusa Kristusa“, reče duhovnik. To je pa nesrečnika tako pretreslo, da se je začel bridko jokati. Hipoma pa pravi: „Duhovni oče, meni je slabo.“ Duhovnik mu brž dá odvezo in nesrečnik se mrtev zgrudi na tla. Od božjeropne spovedi, katero je mislil opraviti, je šel v nebesa.

Torej, ljubi grešnik, le nobenega strahu ne! noben greh ni tako velik, da bi ga mašnik, namestnik Jezusa Kristusa, ne mogel odpustiti. In ko bi imel en sam nesrečni grešnik na vesti vse grehe vseh ljudi, ki so kedaj živeli od Adama, in bodo še živeli, vse grehe, ki si jih le človeška hudobija izmisliti more, in tudi še vse grehe vseh zavrženih duhov, hudičev, — mašnik mu more vse odpustiti. — Samo en slučaj je, da ti noben mašnik, noben škof in papež sam ne more in ne sme dati odveze, da ti tudi Bog sam ne more odpustiti grekov, — če nečeš biti drugačen, če se nečeš poboljšati.

Zdaj sem vam povedal vse, kar je treba vedeti o četrti cerkveni zapovedi. Ali ni največja slepota, neumnost in hudobija, ako kdo neče prejemati sv. zakramentov, katere je postavil Jezus Kristus v naše zveličanje in tako svojo ubogo dušo ubija, sam sebi težko življenje napravlja, ker mu nepokojna vest ne dá miru, pa tudi celi župniji sramoto dela in pohujšanje daje ter si pripravlja še nesrečnejšo večnost na onem svetu? Ne samo enkrat v letu je treba sv. zakramente prejeti, ne samo dvakrat, ampak večkrat, ker nas v milosti božji vtrjujejo, greha varujejo, našo dušo v dobrem poživljajo. Zato si globoko vtisnite v srce besede Kristusove: *Resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kdor je moje meso, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan. Amen.*

L. Škufca.

Praznik sv. Trojice.

Skrivnost sv. Trojice vzrok našega veselja in naše tolažbe.

Pojdite in učite vse narode in
krščujte jih v imenu Očeta in Sina
in sv. Duha. Mat. 28, 19.

Današnji dan praznuje sveta katoliška Cerkev god presvete Trojice, katere slavo oznanjujejo nebesa in se pred njo spoštljivo uklanjajo. Ta god je sklep vseh godov, ker s tem se hvaležno spominjamo trojedinega Boga ter vseh dobrot, katere smo sprejeli od treh božjih oseb, ko smo bili ustvarjeni, odrešeni in posvečeni.

V tej hvali se strinjajo danes vsa živa bitja, vesoljni svet in brezkonečna nebesa, ter vse kliče kakor iz enega grla: „Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaot. Nebesa in zemlja sta polna njegove slave! Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in svetemu Duhu!“ Skrivnost presv. Trojice pa je v resnici velika, čudovita skrivnost: en Bog v treh božjih osebah! To je največja skrivnost izmed vseh. Po pravici smem reči, da v tej stvari človeška pamet ne more nič storiti; o tej stvari ve otrok ravno toliko, kolikor kak odrasel človek, navaden neučen človek toliko, kolikor največji učenjak. — Zakaj neki? Ker znanje kristjanovo ni samo v tem, da razume, temveč tudi da veruje. Res je nerazumljivo, kar Bog uči; a ravno zato se mora tem bolj verovati, ker nerazumljivost je lastnost božja. Ako je kak človek, ki pravi, da razume presv. Trojico, mora vedeti, da niti najmanjše kapljice ni zajel iz morja te skrivnosti. Kako neki? Ali niso mnoga dela božja nedoumljiva? Kako neki bi torej njega mogli prav umeti, ki je vse to naredil? Kdo nam more povedati, iz česa je solnce, kaj je v notranjščini lune in zvezdâ; kaj je nebo in kako daleč se raztega? Kdo nam more pojasniti, kako je duša združena s telesom? Kdo nam razjasni življenje v najmanjši živalici, katero komaj z očmi vidimo? Povej mi, zakaj enaka semena obrode enako zelenje, enako cvetje in sadove? Da je tako, to dobro vemo; zakaj pa je tako, in ne drugače, tega ne vemo! Ako pa človek ne razume niti življenja najmanjše stvarice, niti cveta najzadnje cvetice, kako bi si mogel predrzniti, da bi hotel njega razumeti, ki je vse to ustvaril in uredil, Boga samega! Zato

kristjani, nam je že zadosti, da je Bog to skrivnost nam razodel, drugzega nam ni treba iskati: Pride pa čas, ko bomo gledali Boga iz obličja v obličje; tedaj pa bomo spoznali natančno to skrivnost. V današnjem evangeliju beremo, kako je Kristus to skrivnost razodel apostolom, ter jim ukazal, da vsakega krstijo, ki v te tri božje osebe veruje. Tudi mi smo bili krščeni v imenu Očeta in Sin in sv. Duha. To pa je vzrok 1. našega veselja in zveličanja za nebesa in 2. naše tolažbe na tem svetu.

In to vam bom razložil danes v slavo in spomin presvete Trojice.

I. V naši krščanski veri, predragi v Kristusu! je nekaj čudnega, česar morda še niste opazili. Ko smo se začeli učiti krščanske nauka, s čim smo morali začeti? Začeli smo delati križ in se učiti o sv. Trojici: Koliko je bogov? koliko božjih oseb? itd. Začeli so nas torej učiti najtežje, najbolj nerazumljive reči! V posvetnih znanostih je ravno narobe; tukaj se začnemo učiti, kar je najložje, potem pa čedalje več in težje. Učili smo se posamnih črk, potem brati, potem smo delali črte in se naučili pisati; računali smo najprej z najmanjšimi številkami. Tako tudi pri drugih opravilih, n. pr. pri poljedelstvu, rokodelstvu itd. V vsem tem se človek najprej vadi najložjega, potem pa po čimdalje težavnem sega. Tu se začne pouk z najtežavnejšo resnico, s skrivnostjo o presv. Trojici. Komaj otrok začne jecljati, že ga uči mati, da je Bog v treh božjih osebah: Bog Oče, ki nas je ustvaril, Bog Sin, ki nas je odrešil in sveti Duh, ki nas je posvetil. Mati vodi otrokovo ročico, da se uči spoznavati svojo vero s tem, da križ dela na čelu, ustih in prsih. In zakaj to? Zato, ker je vera v presv. Trojico podlaga našemu upanju, vir vsega našega zasluženja, začetek posvečenja, korenina opravičenja, z eno besedo, vzrok našega veselja in zveličanja. Ta vera v presv. Trojico je nekako gorčično zrno, o katerem govori Zveličar v evangeliju, katero zasejano v naše srce, požene korenine in razširi svoje veje do nebes, da obrodi stoteren sad, katerega uživamo deloma že na tem svetu, popolno pa v nebesih.

To je torej vzrok, zakaj so one besede, s katerimi izražamo svojo vero, namreč: „V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha“ tako častiljive in svete. V tem in v nobenem drugem imenu prejemamo po Jezusovi naredbi sv. zakramente. Ako smo

bili krščeni, se je to zgodilo v imenu Očeta, Sina in sv. Duha; ako smo bili pri sv. birni v veri potrjeni, se je zgodilo to ravno v tem imenu. V tem imenu se nam odpuščajo grehi, v tem imenu se dele sploh vsi zakramenti. V imenu Očeta in Sina in sv. Duha prejemamo škofov ali mašnikov blagoslov; sploh ni je milosti in blagoslova, ni posvečenja in ne duhovne dobrote, katera bi se delila ljudem drugače nego v tem imenu. Vera v presv. Trojico je torej vzrok in začetek našega veselja in zveličanja.

Znano je vsakemu, da se vsako važno opravilo začenja s sv. križem in z molitvijo apostolske vere. Znano je tudi, da ta lepa navada izhaja še od apostolskih časov, se je ohranila do danes in se bo ohranila do konca sveta. V imenu Očeta in Sina in sv. Duha se kristjan zjutraj vzbudi in zvečer leže k počitku; v tem imenu sede k mizi, da se okrepča, in v tem imenu na jeziku zopet vstane izza mize. Pošten gospodar začenja vsako delo v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Vesten voznik naredi pred konjem križ, predno požene, v znamenje, da hoče voziti v imenu božjem in v nobenem drugem imenu. Pobožna ženjica, predno začne žeti, napravi s srpom križ čez njivo v znamenje, da se hoče truditi in potiti le v imenu božjem. Sploh vsak moder kristjan začenja vsa svoja opravila v imenu trojedinega, njemu daruje vse svoje misli, želje, besede in dejanja in s tem si nabira velikanski zaklad v nebesih. In zakaj? Zato, ker je vera v presv. Trojico vzrok in začetek njegovega veselja.

Vse molitve, vse navade sv. katoliške Cerkve se začenjajo v imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha, vse njene prošnje se s tem tudi končajo. Duhovnik, ki moli brevir, mora na stokrat med dnevom ponavljati besede: „Čast bodi Bogu Očetu, in Sinu in sv. Duhu!“ Verni kristjani izrekujejo te besede pri službi božji, v sv. rožnem vencu in v vseh drugih molitvah, ker Bogu ni nič prijetnejšega, nego to, da se mu skazuje čast v nebesih in na zemlji. Kristjani, ko bi mi vedno in vselej zbrano in premišljeno in pobožno izrekli te besede, kakšen vir milosti in svetosti, in zaslušenja in pomoči božje bi neprestano prejemali! Ah, to so imena nad vse strašna sovražnikom božjim, kristjanom pa imena zveličanja, veselja, zaupanja in ljubezni.

V imenu trojedinega Boga se otrok sprejema v Jezusovo Cerkev in v tem imenu se loči s sveta. Ko je kristjan na smrtni postelji in duhovnik Bogu izroča dušo, ki se bo kmalu ločila

s sveta, s čim naj jo tolaži in osrčuje v teh usodepolnih, strašnih trenutkih? Tedaj kaže Kristusov namestnik potrti duši pot proti nebesom, ki ji govori: „Pojdi torej, krščanska duša, v imenu Boga Očeta, ki te je ustvaril, v imenu Sina, ki te je odrešil in v imenu sv. Duha, ki te je posvetil!“ Ta imena so pač dovolj močna, da preženo hudobnega duha, ker sv. apostol Janez uči, da ravno v smrtni uri so napadi hudobnega duha največji in najhujši, da bi zmešal dušo in jo spravil v obupnost. In ko duhovnik še nadalje dušo Bogu priporoča, katere vzroke navaja, da bi naklonil umirajočemu bolniku usmiljenje božje. Ravno s temi besedami se kaže največje zaupanje v presv. Trojico. Dušni pastir moli: „Čeprav je — namreč duša bolnikova, — čeprav je grešna, vendar Boga Očeta in Sina in sv. Duha ni zatajila, temveč verovala; gorela je za Boga in molila ga je zvesto, ki je vse ustvaril.“ S temi besedami hoče reči: „O Gospod, res je sicer, da ta človek ni bil brez greha. Tudi on ni bil izvzet iz vseh človeških slabosti, njegova slabost je bila vzrok večkrat, da je padel. A vendar, dobrotljivi Bog, usmili se ga, ker čeprav je grešil, vendar v tebe trojedinega Boga je vedno trdno veroval, nikoli te ni pozabil. Ozri se milostno nanj, Bog Oče, saj si ga ti ustvaril, ustvaril si ga za se; torej k sebi ga vzemi. Spomni se nanj ti Bog Sin, mili Zveličar Jezus Kristus, ti si ga odrešil na sv. križu; tudi zanj si preлил svojo srčno kri; ne pusti, da bi bila zastoj zanj prelita! Jezus, usmiljeni Odrešenik, bodi mu milostljiv Sodnik! Hiti na pomoč, sv. Duh! Ti si ga utrdil v veri, razsvetljeval si ga, vodil si ga. Razsvetluj ga tudi sedaj, ko se temni pred njegovimi očmi, vodi ga sedaj, ko mora iti za vselej odtod, pa ne ve, ne kod, ne kam; brani ga, utruj ga, ker opešale so mu vse moči; sam si ne more pomagati več. Zato, trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh, usmili se ga; čeprav te je žalil, saj se je kesal in se še kesa, usmili se ga, ker tvoja stvar je, daj, da te bo vžival v nebesih na vse veke!“ — Kristjani, ali se more še kako lepše kazati vera v presv. Trojico? Oh, sv. Trojica je res vzrok in začetek našega veselja in zveličanja!

II. a) Prav ta vera je vzrok naše t o l a ž b e na tem svetu. In res! Kristus je rekel: „Moj Oče je tudi vaš Oče!“ Ako pa je Bog naš oče, smo mi otroci njegovi. Ako pa smo njegovi otroci, kaj nam more še manjkati? On ljubi vse brez razlike, kmeta na polju kakor cesarja v palači, berača na cesti kakor bo-

gatina, zadnjo deklo ravno tako kakor najslavnejšo kneginjo. On ljubi vse, ki njega ljubijo. Nič drugzega ne želi, nič drugzega ne dela, nego to, kar nas more osrečiti na tem in na onem svetu. Ta vera, to otroško zaupanje je za nas najlepša tolažba. Čeprav nas obišče nesreča, saj vemo, da Bog tistim, ki njega ljubijo, vse prav obrača. Toda kaj je človek v nesreči, ako ne veruje v trojedinega Boga. Polasti se ga nova obupnost, bridkost in ni čuda, da čestokrat samega sebe ukonča.

Ako poljedelec, rokodolec ali kak drug posestnik, zaupajoč na Boga, opravlja svoja opravila; ako hišni gospodar svoji družini, oče svojim otrokom, mož svoji ženi daje lep zgled in jih napeljuje h krščanskemu življenju, ker ve, da Oče nebeški tako želi in hoče — kako srečni so ti ljudje po veri! Čeprav se oglasi nezgoda, čeprav se pripeti, da nima oče drobtinice kruha, katero bi dal svojim otrokom, vendar ne izgubi zaupanja, ker dobro ve, da njegov in njegovih otrok oče je bogat gospod, in da je tam pomoč božja najbližja, kjer je sila največja.

Kako marsikaka uboga vdova, kako marsikaka sirota se vojskuje z revščino in nesrečo, a vendar je srečna. Tolaži jo misel: Bog je oče ubogih vdov in sirot. Ako on skrbi za lilije na polju, za vrabce na strehi, za krokarje v zraku, ako las brez njegove vednosti ne pade z glave, kako da bi se revnih sirot ne usmilil? Bog sam pravi: „Ali more kaka mati pozabiti svojega otroka, in ko bi ga tudi mogla, vendar jaz ga ne bom nikoli.“ Glejte, kako lepa tolažba nam je vera v Boga Očeta!

b) Kaj pa vera v Boga Sina? Zakaj je on prišel na svet? Zato, da bi rešil nas grešnike, da bi poiskal kot dobri pastir svoje zgubljene ovce, da bi kot zdravnik zdravil dušne bolnike, da bi kot učenik nevedne učil. Ali nas je zapustil, ko je šel od nas v nebesa? Ne! On je rekel za slovo: „Glejte, jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta!“ Čeprav je človek zapuščen od vsega sveta, čeprav ga obišče nesreča za nesrečo, čeprav ga je vse zapustilo in nima več prijatelja pod solncem, vendar enega prijatelja pa ima še zmerom, kateremu vso svojo težavo lahko potoži: to je Jezus Kristus, Sin božji, ki ga tolaži in krepča s svojim božjim naukom. Tam-le prebiva v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa in nam kliče: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obtoženi, in jaz vas bom poživel.* Tukaj kristjan lahko trka, tukaj joka, prosi, tukaj lahko razodene svoje srce in potoži Zveličarju svoje nadloge. Kristjani, je-li kdaj kdo zastonj trkal

na srce milega Jezusa? Oh, še nobeden nikoli! Ako se približa smrt in ni več upanja, da bi se zdravje vrnilo, ako spomin na pretekle grehe človeku mrzel pot spravlja na obraz in grozo v srce, ako se vse telo trese pred večnim Sodnikom in srce utriplje, kakor bi hotelo prsi prebiti — kaj naj človeka tedaj tolaži? Morda kup nabranega zlata in srebra? morda prijatelji in časti? Nič izmed tega; pač pa podoba križanega Jezusa! Glej, kristjan, ki se treseš in trepetiš, morda ne brez vzroka, po pravici, a pomisli, kdo je oni, ki je na križu! Sin božji je! Zakaj pa je umrl na križu! Da bi s svojo smrtjo odrešil grešnike. Torej je Kristus umrl tudi zate; zakaj torej dvomiš, zakaj se še treseš? Glejte, kaka tolažba je to za bolnega, umirajočega kristjana! In to tolažbo mu daje vera v Sina božjega Jezusa Kristusa.

c) In je-li kaj drugače z vero v sv. Duha? Saj njega je sam Sin božji imenoval „tolažnika“. Tolažba ubogih — to je prav za prav naloga sv. Duha. On utrjuje, osrčuje in tolaži posebno kristjane, daje jim potrpežljivost in stanovitnost, kakor nam kažejo zgledi svetih mučenikov na čudovit način in kakor vidimo pri bolnikih, ubogih in stiskanih kristjanih dan na dan. Svet, svet, svet je torej trojedini Bog. Vera živa, delavna vera vanj je vzrok in začetek našega veselja in zveličanja za nebesa, naša tolažba na zemlji. Kristjani, ali si torej sploh smemo misliti, da bi ta velika, nedoumljiva skrivnost, ki vsakemu posameznemu daje toliko veselja in tolažbe, ne mogla vseh kristjanov vezati v enoto? Glejte, ravno skrivnost presv. Trojice je opomin, kako moramo v miru, slogi in ljubezni med seboj živeti. Glejte, mi vsi smo otroci enega Očeta, bratje istega Sina božjega in temeljni sv. Duha, ki v nas prebiva. Vsi smo krščeni v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Ena vera nas veže, eno upanje, en krst, ena ljubezen. In vendar je na svetu toliko preprirov, sovraštva, preganjanja. Odkod in zakaj to? Ker je premalo žive trdne vere, ker ljudje ne pomislijo, da so pred Bogom bratje in sestre med seboj.

Kristjani, vera v presv. Trojico je podlaga vsej drugi veri. Slavimo in molimo torej trojedinega Boga Očeta, Sina in svetega Duha in prosimo ga, naj nam da to milost, da bi ga mogli enkrat gledati v nebesih iz obličja v obličje. Amen.

† J. Benkovič.

Praznik sv. Rešnjega Telesa.

Blagoslov s sv. Rešnjim Telesom.

Gospod blagoslavlja vse, ki se
Njega boje: majhne z velikimi vred.
Ps. 113. 13.

Sveti apostol Janez pravi: *Ker je Jezus ljubil svoje, ki so na svetu bili, jih je ljubil do konca.* (Jan. 13. 1.) Na te besede nas spominja današnji praznik. V skrivnosti sv. Rešnjega Telesa Gospod Jezus res živi sredi nas, blaži nas, kot naš Oče, brat in tolažnik. S tem zakramentom je on v resnici pokazal, *da ljubi svoje*, in sicer, *da jih ljubi do konca.* Ni mu namreč bilo dovolj, da je bival 33 let med ljudmi, temveč hoče v podobi kruha in vina do sodnjega dne mej nami ostati — *ker nas ljubi do konca.* Dobro veste, da je postavil pri zadnji večerji ta zakrament. Predno je šel za nas v smrt, nam je dal še zadnji dokaz svoje ljubezni — svoje Teló in kri. Po pravici se torej ta zakrament imenuje — zakrament ljubezni. Danes spregovorimo samo — o blagoslovu s sv. Rešnjim Telesom, in sicer

1. o veliki moči in vrednosti tega blagoslova, in

2. kako se ga moramo udeleževati, da nam bo vselej v veliko dušno korist.

1. Blagoslov s sv. Rešnjim Telesom se daje pogosto: pred sv. mašo in po sv. maši, pred litanijami in po litanijah, kedar je sv. Rešnje Telo izpostavljeno. Daje se štirikrat pri procesiji na praznik sv. Rešnjega Telesa; istotako pred hišo bolnikovo, ki želi prejeti sv. popotnico in še ob drugih prilikah. In glejte! ti blagoslovi so velike važnosti, imajo v sebi veliko moč. Zakaj neki? Zato, ker nas po mašnikovih rokah blagoslavlja Bog Jezus Kristus sam.

Sveto pismo že blagoslovu, katerega starši dajo svojim otrokom, pripisuje veliko moč. Zato pravi sv. Duh, *da očetov blagoslov otrokom hiše zida.* Posebno stari Izraelci so spoznali veliko važnost očetovega blagoslova. Zato je Ezav, Izakov prvo-rojeni sin, kar tulil, ker mu je Jakob ves očetov blagoslov po zvijači vzel. S solzami v očeh je rekel očetu: „Oče, ali nisi več blagoslova meni prihranil?“ Vpil je in jokal. Tedaj mu je rekel Izak: „V rodovitnosti zemlje in rosi nebá bodi tvoj blagoslov.“

Ko je očak Jakob ležal na smrtni postelji, je pripeljal k njemu Jožef svoja dva sinova: Efrajma in Manaseta. Zakaj? Da bi ju blagoslovil! In res Jakob oba mladeniča poljubi, objame in blagoslovi rekoč: „Angel, ki me je od moje mladosti varoval vsega zlega, naj vaju blagoslovi.“ Potem skliče okrog smrtnne postelje tudi svoje otroke, da jim dà poslednji blagoslov. — In tudi dandanes ima krščanska mati lepo navado, da sina gredočega v vojake ali v šolo blagoslovi ter prekriža z blagoslovljeno vodo: da bi ga Bog varoval vsega hudega na duši in na telesu.

Važen je nadalje p a p e ž e v b l a g o s l o v — tako imenovani apostolski blagoslov. V prejšnjih letih, ko so bili sveti oče še bolj prosti, so dali blagoslov na sv. Petra in Pavla dan izpred cerkve sv. Petra v Rimu „urbi et orbi“, t. j. vsemu katoliškemu svetu. Zdaj pa večkrat škofo pooblasté, da naj ga dajó vernikom v papeževem imenu. Tudi škof gredoč po cerkvi ali po cesti blagoslavlja na levo in desno. In verniki kleče prejemajo ta blagoslov. Blagoslavlja tudi navadni mašniki pri sveti maši in na prižnici — vernike. In prva milost, katero novomašnik deli ljudem — je novomašni blagoslov.

Ti blagoslovi so imeli zlasti pri svetnikih veliko moč, da se moramo kar čuditi. Apostoli so n. pr. blagoslavljali bolnike in roke nanje pokladali. In kaj se je zgodilo? Bolniki so ozdraveli. Enako beremo tudi o raznih drugih svetnikih. Sv. Benedikt n. pr. je z blagoslovom razdrobil kupo napolnjeno s strupom, s katerim so ga hoteli zastrupiti. Sv. Frančišek Pavlj. je s samim znamenjem sv. križa potolažil silen vihar itd.

Vprašamo torej: če so blagoslovi ljudi tako važni, koliko važnejši mora biti šele blagoslov s sv. Rešnjim Telesom! Če imajo blagoslovi svetnikov toliko moč, koliko večjo moč mora imeti šele blagoslov našega Gospoda Jezusa Kristusa, pravega Boga! Tu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa je več kakor blagoslov očetov ali materin, ki otrokom hiše zida — več kakor blagoslov kakega svetnika, ki čudeže dela; kajti s sv. Rešnjim Telesom sprejemamo blagoslov vsegamogočnega in neskončno dobrotljivega Boga, kralja nebes in zemlje, od katerega nam prihaja vse dobro. — Ko je naš Gospod po zemlji hodil, je pogosto in rad blagoslavljal. Vzel je male otroke v svoje naročje in jih blagoslovil; blagoslovil je pet kruhov ter z njimi nasitil veliko množico ljudstva, in predno je šel od svojih učen-

cev na Oljski gori, jim je dal zadnji blagoslov. — In kakor nekdanj, tako ima njegov blagoslov veliko moč še dandanes. Tukaj On blagoslavlja vse one, ki se mu bližajo, kakor je svoj čas blagoslovil nedolžne otroke in apostole. On razsvetljuje nevedne, mehča grešnike ter tolaži in krepča vse trudne in obtežene, ki se k njemu zatekajo ter prejemajo njegov blagoslov.

II. P. Baltazar Alvarez se je pripravljaj vselej z veliko gorečnostjo k daritvi sv. maše. Ko je nekikrat molil pred svetim zakramentom, se mu prikaže božje Dete, ki je imelo polne roke bliščočih biserov in dragih kamnov. In P. Alvarez je slišal iz njegovih ust te-le besede: „O da bi vsaj kdo blizu prišel, ki bi hotel sprejeti te darove iz mojih rok!“ In res: Gospod Zveličar ima takorekoč odprte vse zaklade svojih milosti v presv. zakramentu; in kedar nas blagoslavlja, razsipa na nas obilico svojih milosti — kot drage bisere, želeč, da bi jih hvaležno sprejemali.

Če to pomislimo, potem ne moremo umeti mlačnosti onih kristjanov, ki nočejo ob nedeljah in praznikih ostati še par minut po sv. maši v cerkvi, da bi prejeli blagoslov z Najsvetejšim; ki zanemarjajo popoldansko službo božjo — ter se sploh ogibljejo vsakega blagoslova s sv. Rešnjim Telesom. Ne cenijo ga nič — blagoslova Boga samega.

Gospod Zveličar ima odprte roke, da bi nam sipal svoje milosti. S polnimi rokami nas čaka, da bi prišli po ponujane darove. Pokažimo torej od zdaj dalje veliko hrepenenje in zaupanje do blagoslova s sv. Rešnjim Telesom in recimo s kraljem Davidom: *Kakor jelen hrepeni po studenčici, tako hrepeni moja duša po Tebi, o Gospod. Mojo dušo žeja po močnem in živem Bogu; kdaj bom prišel ter se prikazal pred obličje božje?* (ps. 41.)

Ta blagoslov nam je zelo potreben in koristen, zato nam ga sv. Cerkev tolikokrat deli, zlasti ob nedeljah in praznikih. Kakor malo, slabotno dete pade, ako ga ne bo držala za roko močna mati — tako pade, globoko v grehe pade tudi človek, ako ga ne bo podpirala milost božja. Mi smo res potrebni blagoslova božjega. Potrebni so ga grešniki, da bi uvideli in spoznali svoj žalostni dušni stan; potrebni so moči tega blagoslova, da bi mogli vezi svojih grešnih navad raztrgati. Potrebni so pa tega blagoslova tudi pravilni, da bi ostali stanovitni v dobrem in bili vedno popolnejši.

Pa ne le z zaupanjem in srčnim hrepenenjem, marveč tudi z vsem spoštovanjem moramo prejeti blagoslov s presv. Rešnjim Telesom. Svoje spoštovanje skažemo s tem, da poklekujemo pred sv. Rešnjim Telesom ter kleče sprejmemo njegov blagoslov. Pokleknili pa bomo, če imamo živo vero in zavest, da je božje veličastvo skrito v nezatni podobi belega kruha — in mi revni ljudje klečimo pred Njim! Radi bomo pokleknili, če se spomnimo svoje nevrednosti, svojih grehov: prejšnjih ali sedanjih. Pokleknili bomo v znamenje skesanega in potrtega srca, kakor sv. Peter, ki je padel pred svojega Učenika rekoč: *Beži od mene, Gospod, ker sem grešen človek*, ter počastimo na tak način Jezusa Kristusa, v čegar imenu se pripogibajo vsa kolena onih, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo!

In da bi s toliko večjo pobožnostjo prejeli ta blagoslov, obudimo živo vero v resnico: da On nas zdaj v resnici blagoslavlja, četudi nevidno. Mislimo si, da nas blagoslavlja, kakor je blagoslavljal nedolžne otročiče, ki jih je vzel v svoje naročje. Prosimo ga pri tej priliki, da v nas pomnoži ono detinsko udanost in priprostost, katero je zahteval od svojih učencev rekoč: *Resnično vam povem, ako se ne spreobrnete in postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.* (Mat. 18.). Spomnimo se na blagoslov, katerega so apostoli prejeli na Oljski gori ob Gospodovem vnebohodu. *Povzdignil je svoje roke in jih blagoslovil*, pravi sv. pismo. (Luk. 20, 50.) Blagoslovil je apostole še enkrat zato, da bi vspešno, vztrajno in neustrašeno oznanjevali sv. evangelij. Tudi nas naj blagoslovi zato, da bi mogli vsak svoje stanovske dolžnosti natanko spolnovati. On naj blagoslovi naš um, da bi mogli voljo božjo, resnice sv. vere bolj spoznati, in našo voljo, da bi po teh resnicah tudi živeli. On naj blagoslovi starše, da bi otroke in posle svoje lepo izredili; On naj blagoslovi mladino, da bi lažje skušnjave premagovala; On naj blagoslovi otroke, da bi ostali nedolžni; On naj blagoslovi nas vse brez razločka!

Ako torej, predragi, pomislimo: koliko moč in vrednost ima blagoslov s presv. Rešnjim Telesom — kdo nas tu blagoslavlja? ako pomislimo, kako potrebni smo mi vsi tega blagoslova — potem je nemogoče, da bi se nas polastila kaka mlačnost ali lenoba, temveč hiteli bomo z veseljem, z zaupanjem in z vsem spoštovanjem pred izpostavljeno sv. Rešnje Telo, da bi

prejeli blagoslov svojega Zveličarja. To je želja naše sv. Cerkve, ki je ta blagoslov vpeljala; da, to je srčna želja presv. Srca Jezusovega samega, katero vse k sebi vabi rekoč: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi — in jaz vas bom poživil. Resnične so besede Davidove: Gospod blagoslavlja vse, ki se Njega boje, majhne z velikimi vred.* (Ps. 113. 13.) Amen. — k.

Druga nedelja po binkoštih.

Kaj kristjane odvrtačuje od sv. obhajila.

In so se začeli vsi skupaj izgovarjati.

Luka 14, 19.

Z lepo priliko nam Jezus Kristus razlaga v današnjem svetem evangeliju svojo gorečo že'jo in zapoved, naj bi se kristjani radi, v obilnem številu vdeleževali večerje, ki nam jo je on sam pripravil veliki četrtek, ko je vstanovil zakrament sv. Rešnjega Telesa. V svoji neskončni ljubezni nam je svoje lastno telo in svojo kri dal, da ju uživamo v svoje zveličanje. *Moje meso je res jed in moja kri je res pijača.* K večerji, pri kateri je njegovo telo jed in njegova kri pijača, nas vabi z vso ljubeznijo, pa tudi odločnostjo, tako da ga res razžalimo, ako se odpovemo njegovemu povabilu: *Resnično, resnično povem vam, če ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.* (Jan. 6. 54.). „Ne boste imeli življenja v sebi“, to se pravi: Ako svoji duši ne daste jedi, katero sem ji jaz sam pripravil, namreč mojega telesa in moje krvi, vam bo duša opešala in ne bo mogla priti v kraj, kamor je določena, v zveličanje, ker bo brez moje pomoči in brambe zabredla v greh in iz greha v pogubljenje. — Kolika nevarnost tedaj, predragi, za kristjana, ki premalo skrbi za živež svoji duši, da si zapravi nebesa! Kolika nevarnost preti tedaj kristjanu, ki k večemu enkrat ali dvakrat na leto prejme sv. Rešnje Telo, in koliko je tacihi, ki še takrat gredo le, ker je taka navada, ne pa da bi svoji duši privoščili hrane za življenje. Mej tem, ko navadno trikrat na dan pokrepčajo svoje telo z jedjo, puste dušo stradati cele mesece, da je na zadnje res vsa suha za Boga, slaba v dobrem brez moči, ko se ji je treba boriti s hudičem in njegovimi napadi. Kaj je vzrok, da se toliko kristjanov tako ogiblje sv. obhajila? V da-

našnjem evangeliju najdemo odgovor na to vprašanje. Ti vzroki so: Ošabnost, navezanost na svet in pa poželjivost. Poglejmo danes, kako ti vzroki človeka odvrtačujejo od svetega obhajila.

I. Prvi izmej povabljenih v današnjem sv. evangelju se izgovarja: *Pristavo sem kupil in moram iti in jo ogledati.*

Glejte, predragi, tega človeka je sreča našla, da si more kupovati posestva: ima se za premožnega, posvetno bogastvo ga je storilo ošabnega, da se sedaj ne zmeni za veselo večerjo, ki jo je prijatelj iz gostoljubnosti pripravil svojim znancem: izgovarja se, da je pristavo kupil, zraven si pa še misli: če imam toliko, da si lahko povečam posestvo, si tudi lahko preskrbim večerjo, ne da bi se moral komu uklanjati. Ko bi pa tega človeka namesto sreče nesreča našla, gotovo bi bil z veseljem sprejel povabilo.

Glejte, ravno tako je tudi ošabnost dostikrat vzrok, da je večina kristjanov, posebno moških, tako redko kedaj pri sv. obhajilu. Ne mislim pri tem onih zaslepljenih, ki so se naravnost odpovedali sv. Cerkvi, ki imajo iz same prevzetnosti vero za premagano stališče, kakor brezverci pravijo, ki se jim za njihovo čast presramotno zdi vklanяти se naukom in zapovedim Cerkve, ki jih ne more s telesnimi kaznimi prisiliti k izpolnovanju svojih postav; ne mislim taci, ki se jim nespametno zdi, verjeti kaj tacega, kar ne morejo razumeti; pri tem so seveda še tako nespametni, da naravnost pravijo: tega ne morem verjeti, ker nisem prepričan, da je tako in ne drugače, ko jim vendar zdrava pamet pravi, da tistega, o čemur sem prepričan, kar razumem sam ob sebi, ne verujem, ampak kar naravnost vem: zakaj med verjeti kaj ali znati, in razumeti kaj, je razloček, ker pri veri se oziramo na to, kar nam drugi povedo, kar pa sami vemo, razumemo, spoznamo, ni treba, da bi nam še - le drugi to pravili. — Ako tedaj pravim, da je ošabnost vzrok, da se ljudje ogibljejo sv. obhajila, ne mislim pri tem krščenih nevernikov, ki ne verjamejo, da je v sv. hostiji Bog pričujoč, ker ga ne vidijo, ampak v mislih imam tiste, ki se sramujejo k sv. obhajilu pristopiti zato, ker vidijo, da večinoma le revni in preprosti ljudje prejemajo sveto Rešnje Telo, mej tem ko je bogatih in odličnejših žalibog malo videti. Ošabnost jih tedaj zadržuje od angelske mize, ker se pri tem skrivnostnem sv. zakramentu nihče ne ozira na njihovo bogastvo in čast.

Po mnogih protestantovskih krajih na Angleškem, v Severni Ameriki je nastala čudna navada v novejšem času, da prihajajo v cerkev večinoma le ljudje iz viših stanov, gospoda. Kupijo si ali najamejo si za drag denar sedeže v cerkvi in ob nedeljah je videti, kako se vozijo v krasnih kočijah, v dragoceni obleki k službi božji, ravno tako kakor pri nas po večih mestih v gledališča, mej tem ko je revnih ljudi jako malo videti mej njimi v cerkvi. Obiskovanje cerkve je za nje le priložnost, kjer se morejo skazati, v cerkev prihajajo, ker je taka moda, kakor pravimo. To je gotovo žalostno; toda ko bi bilo ravno tako v modi mej gospodo, ki se imenuje katoliško, prejemati sv. obhajilo, videli bi pri obhajilni mizi namestu vernih in preprostih, bogate in olikane: sv. obhajilo bi jim bilo priložnost skazovati si, živeli bi na kratko rečeno, po modi.

O predragi! Kam so taki kristjani zabredli! Ravno v svojem skrivnostnem sv. zakramentu nam daje Jezus zgled največega ponižanja. Tukaj se skriva pod revno majhno podobo kruha in sicer vsled tega, da bi se nihče ne bal njegovega veličastva, ampak da bi vsi, bogati in revni, visoki in nizki, prihajali k njemu z enakim zaupanjem. Vrzi od sebe, kristjan, ki nočeš imeti tega imena le zaradi tega, ker si v krstnih bukvah, ampak si res kristjan po duhu in življenju, vrzi od sebe ošabnost, ki ti brani, da te je tako redkokedaj videti pri sv. obhajilu. Pomisli, da smo vsi enaki, namreč bratje in sestre v Kristusu, da nimajo pred Bogom vse zunanje prednosti, bogastvo, stanovski razloček nobene veljave; da je Bogu le tisti najljubši, ki ga prejema s čistim, svetim srcem. Ne sramuj se tedaj, poklekni ti, ki se v svilo oblačiš, ki nosiš rokavice, zraven kmeta z žuljavimi rokami, zraven kmetice, ki je oblečena v platno domačega pridelka; poklekni rajši s sv. strahom, ni li ta, ki ga ti preziraš, pred Bogom več vreden, kakor ti!

II. Drugi izmej povabljenih v današnjem sv. evangeliju pravi: *Pet jarmov volov sem kupil in jih grem poskusit!*

Ta človek je imel preveč opravka, imel je preveč posvetnih skrbi, zato ni hotel priti na večerjo. Tukaj imate drugi vzrok, zakaj so nekateri kristjani pri prejemanju sv. zakramentov tako vnemarni. Lakomnost, ker so preveč navezani na posvetno, to jih zadržuje, da se izgovarjajo: Nimam časa, da bi skrbel še za večnost, ko mi še za ta svet za vsakdanje skrbi pomanjkuje časa.

O zaslepljenost! Kaj pravi Zveličar: „Kaj koristi človeku, ako ves svet pridobi; na svoji duši pa škodo trpi?“ Vzemimo, predragi, da si s pridnostjo, prebrisanostjo, z veliko skrbjo res pridobil si lepo premoženje: kaj ti pa pomaga to, ako si pri tem pozabil na svojo dušo? Kako kmalu lahko pride dan, ko boš slišal besede: *Nespametnež, še to noč bodo tvojo dušo od tebe tirjali, kar si pa pripravil, čegavo bo?* Luk. 12. 20. Kaj ti ostane od vsega? Tista obleka, ki jo boš nesel seboj, in še ta bo strohnela s teboj vred. — In tvoja duša? Ali ne bo stradala celo večnost, ker ji nisi nikdar, ali le redkokedaj privoščil kruha življenja?

Izgovarjaš se: nimam časa: to ni res! Če šest dni delaš za stvari, ki te bodo v smrti zapustile; kaj te ovira sedmi dan skrbeti in delati za Boga? In če nočeš že vsako nedeljo in praznik prejeti angelskega kruha, ne bi mogel vsaj vsak mesec ali vsakih šest tednov odločiti si ene ure, da bi prišel k večerji Gospodovi, na katero si povabljen. Ali je to taka težava, ali boš morebiti vsled tega na boben prišel, ako v soboto zvečer, ali tisti večer pred kakim praznikom, ali tudi v nedeljo, praznik zjutraj eno uro prej premisliš, v čem si se zadolžil po zadnji spovedi, se pred mašo spoveš in greš precej po sv. maši k sv. obhajilu? Ali ne zamudiš veliko več časa, ko se pred ali po maši od zunaj na trgu pogovarjaš z znanci; ali ne bi mogel tistega časa obrniti v pripravo za sv. spoved in obhajilo? In če ti tvoja posvetnost še toliko časa ne pusti, da bi vsaj vsake kvatre za večje praznike prejel sv. zakramente, s tem jasno kažeš, koliko ti je na skrbi tvoja duša, tvoje zveličanje. Bodi prepričan, na smrtni postelji ti bo vest povedala, koliko časa bi bil lahko obrnil v to, ako bi bil le hotel. In če se s tem izgovarjaš, da boš že vse poravnal z Bogom, preden ti bo treba umreti, ali si zagotovljen, da boš tudi to mogel? Ali ne more tudi tebe Bog tako nagloma poklicati iz tega sveta, kakor je že marsikaterega drugega. Na smrtni postelji, če bo še čas za to, te bodo vznemirjale Gospodove besede: *Resnično, resnično povem vam, če ne boste jedli mesa sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.* (Jan. 6, 54.).

III. Tretji izmed povabljenih se je izgovarjal: *Oženil sem se in torej ne morem priti.* Tega je zadrževalo meseno poželjenje, da ni hotel priti k večerji, na katero je bil povabljen. Poželjivost je tudi še dan današnji vzrok, zakaj se toliko kristjanov

ogiblje sv. obhajila. Poželjivosti vdano srce izgublja prejemljivost za Boga in vse, kar je božjega; ravno zaradi tega, ker je zakopano v posvetnost, išče si sreče le v tem, da streže svojim počutkom, v tem pa popolnoma pozabi na dušo in na to, kar ji je potrebno za večno življenje.

Pri tem tak poželjiv, mesen človek dobro ve, da se vredno prejemanje sv. zakramentov in pa nečistost in nezmernost ne zлага; tak človek dobro ve, da je treba srce skrbno očistiti greha in strasti, ako hoče vredno prejeti Boga, svojega Sodnika, pred čegar močjo se grešnik tem bolj trese, kolikor bolj zatira v sebi glas vesti. *Ne dajajte svetega psom, ne mečite biserov svinjam*, pravi Jezus Kristus. Ne ostaja mu tedaj družega, kakor ali očistiti si vest greha, ali pa ogibati se sv. obhajila. Pa žalibog rajši se valja še nadalje v blatu strasti, kakor bi vredno zavžil sv. Rešnje Telo.

To je žalostna zaslepljenost in to zaničevanje, preziranje sv. zakramentov, to izbiranje mej Jezusom in hudičem se kaj rado konča z nesrečno smrtjo, s pogubljenjem. Kdor Boga zametuje, tega tudi Bog zapusti.

Povem vam pa, da nobeden onih mož, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje. (Luk. 14, 26.)

Predragi! Zapomnite si k sklepu za nauk te-le besede svetega Frančiška Saleškega: „Ako vas bodo prašali, zakaj greste tolikokrat k sv. obhajilu, recite, da dvojna vrsta ljudi potrebuje pogostnega prejemanja sv. Rešnjega Telesa: popolni in nepopolni ljudje: popolni, da se ohranijo v popolnosti, nepopolni, da pridejo do popolnosti; močni, da ne oslabe, slabi, da okrepe; bolni, da ozdravijo, zdravi, da ne obolijo. Vi, ki niste popolni, ki ste dušno slabi, bolni in tedaj potrebujete sv. obhajila, recite, da morajo tisti, ki jih ne tlačijo toliko posvetne skrbi, pogostokrat prejemati sv. obhajilo, ker imajo čas zato in tisti, ki imajo posvetne skrbi, ker potrebujejo moči sv. obhajila, da se popolnoma ne izgube v posvetnem.“

S čimurkoli bi vas znal motiti hudič, da bi vas odvrnil od sv. obhajila, pomislite pri tem vselej, kdo nam je dal ta kruh angelov, kdo nas vabi, da ga uživamo, kaj nam bo vest rekla na smrtni postelji, ako bomo zanemarjali to vabilo. *Resnično, resnično povem vam, ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.* (Luk. 6. 54.)

Amen.

P. J.

Tretja nedelja po binkoštih.

1. Namen in korist češčenja presvetega Srca Jezusovega.

Ta grešnike sprejema in je ž njimi.

Luk. 15, 2.

Kar so hinavski farizeji ljubemu Jezusu očitali kot slabost, namreč, da grešnike sprejema in je ž njimi, to je veliko več služilo Gospodu Jezusu le v čast in slavo; kajti to nam kaže njegovo ljubeznjivo in usmiljeno Srce. In tako nas tudi današnja nedelja opominja na presveto božje Srce Jezusovo, katerega spomin in praznik smo obhajali pretekli petek.

Ta praznik presvetega božjega Srca Jezusovega se je začel v katoliški cerkvi obhajati pred kakim poltretjim stoletjem potem, ko je naš božji Zveličar na Francoskem posebno bogoljubni redovnici po imenu Marjeti Mariji Alakok v prikazni razodel svoje presveto Srce ter naznanil, da mu je prav posebno všeč, ako se on časti v podobi svojega Srca in želi, da bi se s pobožnostjo do njegovega božjega Srca mrzla in neobčutljiva človeška srca spodbudovala in vnemale k božji ljubezni. Ta prikazen je bila od rimskega papeža preiskana in kot resnična spoznana, in vsled tega je bila ne le samo pobožnost do presvetega Srca Jezusovega potrjena, marveč je bil tudi poseben praznik postavljen v češčenje tega presvetega božjega Srca, in po papežu Leonu XIII. povzdignjen v vrsto prvih velikih praznikov.

Tako se je začela pobožnost do presvetega božjega Srca Jezusovega, ki se je razširila čez vso katoliško Cerkev in donaša najlepši sad v večjo čast božjo in v zveličanje duš.

Naj vam torej danes v čast presvetega božjega Srca Jezusovega in v vašo spodbudo odgovorim na dve vprašanji, ki ste imenitni za vse, kateri žele presveto božje Srce Jezusovo prav častiti. Le-ti vprašanji ste:

I. Kateri je bil namen sv. Cerkve ob postavljanju tega praznika?

II. In kako moremo temu namenu zado-
stovati?

I. Namen, ki ga je katoliška Cerkev imela ob postavljanju praznika in pobožnosti do presvetega Srca Jezusovega, pač ni

bil noben drug kot spolnovati našega božjega Zveličarja želje, katere je razodel v prikazni blaženi Marjeti Alakok. Ogenj božje ljubezni, kateri je v toliko človeških srcih ugasnil in je v toliko srcih že blizo tega, da bi ugasnil, ta ogenj se ima z novega vneti in vžgati. Spomin na neskončno ljubezen Jezusovo do nas ljudi, ki se je pri toliko ljudeh izgubil, ima se zopet oživit, in ljubezen Jezusova nehvaležnemu svetu prav živo postaviti pred oči, da ljudje spoznajo svoje zmote in zapustijo svoje grehe in se vrnejo k studentu živih vodã ali milosti, to je k Jezusu, svojemu Odrešeniku.

Prav lepo se nam kaže ta namen v podobah, katere nam pred oči postavljajo Srce našega božjega Zveličarja. Na teh podobah nam kaže Jezus z desno roko svoje vidno srce. Srce samo pa je s trnjevo krono ovito, iz vrhne srede puhti razdeljen plamen in v njegovi sredi se vzdiguje križ. — Na srcu se vidi rana, in iz rane se vidijo tekoče kaplje krvi in vode.

Jezus kaže na svoje srce in kliče s tem vsakteremu izmed nas: Poglej, o kristjan, to moje srce. Poglej ga natanko in preišljuj. Plamen, ki ga vidiš iz srca puhteti, je ogenj tiste neizmerne ljubezni, ki sem jo imel od vekomaj do svojega nebeškega Očeta, in tudi do tebe, o kristjan. Svojega nebeškega Očeta sem od vekomaj ljubil; kajti spolnovanje njegove volje mi velja več kot jed in pijača. Pa tudi tebe, o kristjan, sem ljubil čez vso mero in do konca. Zavoljo tebe sem zapustil prelepa nebesa; zavoljo tebe sem postal človek in sem vzel nase vse reve in nadloge človeške narave. Zavoljo tebe sem prestal toliko truda in trpljenja, toliko vdarcev in ran, in toliko zaničevanja in preganjanja in sem poslednjič v največjih bolečinah in britkostih umrl na zaničljivem lesu križa. Zavoljo tebe sem se v podobi kruha kot dušna hrana zapustil, da te krepčam v vseh skušnjavah in tvojo dušo poživljam za večno življenje. Poglej križ, ki se vzdiguje iz srede plamena mojega srca, to je orodje tvojega odrešenja, in edino le moji ljubezni se imaš zahvaliti, da si na križu rešen večnega pogubljenja in da moreš upati večno življenje. Glej, o kristjan, vse to sem zate storil. Kaj bi bil moral zate še storiti, česar bi ne bil storil? Kaj si pa ti meni povrnil za vse? Kako si mi moja ljubezen povračeval? Oh, kako me boli tvoja nehvaležnost in tvoja hudobija. Poglej trnje, ki obdaja moje srce, ti si mi srce s tem grozovitim vencem ovil, kajti bolj kot to bodeče trnje prebadajo tvoje hudobije in grehi moje srce.

— In pri vsem tem te ne jenjam ljubiti. Porok tega naj ti bo rana, ki jo zagledaš na mojem srcu. Dal sem jo odpreti, da sem pretil zate poslednjo kapljo svoje srčni krvi. Dal sem jo odpreti, da sem ti pripravil zavetje zoper tvoje dušne sovražnike. Tukaj te ne morejo več preganjati, bojé se tistega, ki jih je slavno premagal. Vedno ti stoji odprto moje srce, ako le hočeš vanj pribežati. Tukaj najdeš varstvo zoper vse sovražnike, pomoč v skušnjavah, tolažbo v trpljenju, mir v življenju in zaupanje o smrti. — To je tudi, tako je rekel sam Jezus blaženi Marjeti Mariji Alakok, zadnji pripomoček, s katerim on sebi sedaj proti koncu sveta želi ljudi v svojo službo privabiti.

Glejte, kristjani, to je pomen podobe presvetega Srca Jezusovega, in iz tega spoznamo lahko namen sv. Cerkve, ki ga je imela pri postavljanju praznika presv. Srca Jezusovega: hotela je namreč kristjane vnemati k ljubezni do Jezusa, ker nam kaže ljubezen Jezusovo do nas, kajti ljubezen je najboljši pomoček obuditi nasprotno ljubezen. Ta prelepi namen sv. Cerkve je pa za nas tako imeniten, da je od njegove dosege odvisno naše večno zveličanje ali pogubljenje; kajti sv. apostol Pavel razločno pravi: *Kdor našega Gospoda Jezusa Kristusa ne ljubi, bodi preklet.* (1. Kor. 16, 22.) O da bi pač spomin na ljubezen, ki jo Jezus goji do nas in ki jo v podobi svojega Srca tako živo razodeva, vsakterega spodbadala ljubiti Jezusa, ki nas je tako neskončno ljubil! Kako pa moremo namenu sv. Cerkve zadostovati? Ali kako moramo presveto Srce Jezusovo častiti in ljubiti, da nam bo v zveličanje?

II. Kakor najboljše zdravilo ne more nič pomagati bolniku, če ga noče rabiti, tako tudi pobožnost do presvetega Srca Jezusovega ne more ogreti k ljubezni do Jezusa tistih mrzlih src, ki se za to pobožnost do presv. božjega Srca Jezusovega nič ne zmenijo. Brez kristi je ta pobožnost za tiste kristjane, kateri ne da bi preljubeznivo Jezusovo Srce častili in molili, napravljajo mu nečast in britkosti, in ne da bi ljubili tega, ki jih je tako neskončno ljubil, njega v enomer žalijo in vnovič križajo. Kdor hoče zveličanski namen sv. Cerkve, ki ga je imela ob postavljanju praznika presv. Srca Jezusovega, doseči, in iz te pobožnosti dobivati kaj koristi, ta mora biti pravi častilec tega presvetega Srca; njegovo češčenje ne sme le obstati v praznih besedah, ampak se kazati tudi v dejanju ali v delih, mora svoje življenje ravnati po naukih in zgledih Jezusovih, in si prizade-

vati, da bo njegovo srce vedno bolj podobno Jezusovemu božjemu Srcu. Ni zadosti torej v cerkvi pred podobo Jezusovega Srca opravljati le nekatere raztresene molitve, ali Jezusu zatrjevati le z besedami svojo ljubezen, zunaj cerkve pa radovoljno pasti v svojem srcu prevzetne, sovražne, nevoščljive in nečiste misli, in celo iskati grešne priložnosti in se radovoljno v njih muditi. Kako more tako češčenje presv. božjemu Srcu Jezusovemu všeč biti? — Pravi častilec božjega Srca Jezusovega se ne spominja ne le pogostno tiste ljubezni, ki jo je Jezus imel do nas, ampak si tudi prizadeva, to ljubezen z nasprotno ljubeznijo povračevati. Njegova ljubezen ne obstoji tolikanj v lepih besedah, kakor veliko več v trdnih dobrih sklepih in iz njih prihajajočih dobrih del. Njegovo prizadevanje meri na to, da svoje srce bolj in bolj očiščuje slabih misli in nagnjenj, ga posvečuje in dela Jezusovemu Srcu podobno. Tudi iz njegovega srca puhti dvojni plamen ljubezni do Boga in do bližnjega. Ljubezen do Boga ga priganja vse božje zapovedi zvesto in natanko spolnovati, trpljenje in britkosti tega življenja voljno prenašati, in raje umreti, kakor prostovoljno Boga s kakim grehom žaliti. Ljubezen do bližnjega ga priganja, da se varuje svojega bližnjega hudo obsojevati, ga z besedami žaliti, marveč si prizadeva bližnjemu po svoji moči dobrote skazovati; tako se ravna po nauku sv. apostola Pavla, ki pravi: *Eden drugzega težo prenašajte in tako bote spolnovali postavo Kristusovo.*

Dalje je srce pravega častilca Jezusovega Srca tudi nekako ovito s trnjem zatajevanja samega sebe. Skrbno čuje čez svoje počutke ter jih kroti, zatira v sebi svoja huda nagnjenja in strasti, in si iz ljubezni do Jezusa včasih odreče kako pripuščeno razveseljevanje, da se ložje varuje pregrešnega.

Poslednjič je srce pravega častilca Jezusovega Srca tudi ranjeno z resnično žalostjo zaradi grehov, s katerimi je kdaj žalil božje Srce Jezusovo; vendar ta spomin na lastne grehe ga ne napeljuje v nepokoj in v obupljivost, ampak le k ponižnosti in zaničevanju samega sebe; spominja se svoje slabosti pa tudi neskončnega usmiljenja božjega, zato s trdnim zaupanjem pogleduje k Bogu, in govori s pokornim Davidom: *Ponižanega in potrtega srca, o Bog, ne boš zavrgel.*

Glejte, ljubi kristjani! v tem obstoji pravo češčenje božjega Srca Jezusovega, to je pravi način, s katerim moremo zadostovati ljubezni polnemu namenu, ki ga je Cerkev imela pri po-

stavljanju lepega praznika Jezusovega Srca. Častimo in molimo presveto Srce Jezusovo, to ognjišče božje ljubezni! Častimo, molimo in ljubimo ga, kajti božje Srce je, ono zasluži naše češčenje zavoljo svojih neskončnih popolnosti in zavoljo svoje neskončne ljubezni, ki jo ima do nas. Iz ljubezni tega Srca je izhajalo naše odrešenje, iz tega Srca nam izhajajajo še zdaj vse milosti, katerih potrebujemo za svoje zveličanje. To presveto Srce je nam vsem postalo zgled, da ga posnemamo; pa tudi je nam vsem postalo varno pribežališče zoper vse naše dušne sovražnike. Kdo bi ga ne hotel častiti in ljubiti? Vendar smo si le preveč zvesti svoje mrzrote, stori torej, o presveto božje Srce Jezusovo, da bi mogli tebe vedno bolj ljubiti! Amen.

† Jos Krčon.

2. Sveti Janez Krstnik je bil velik v svojem rojstvu, svojem življenju, svoji smrti.

(Za god sv. Janeza Krstnika.)

Izmed rojenih od ženâ ni vstal večji od Janeza Krstnika.

Matevž 11, 11.

O svetniku, katerega praznik obhaja danes sveta katoliška Cerkev, o sv. Janezu Krstniku, pravi Jezus sam: *Resnično vam povem, izmed rojenih od ženâ ni vstal večji od Janeza Krstnika.* Velik je bil Abraham, očak izraelskega ljudstva: zakaj ko so se drugi vdali malikovanju, je on sam ohranil pravo vero in bil Bogu tako pokoren, da je bil pripravljen njemu darovati edinega sina. Velik je bil Mojzes; zakaj njemu je Bog izročil vodstvo izvoljenega ljudstva, po njem je storil velike čudeže, ž njim ljubeznivo občeval in njemu v roke dal sveto postavo. Velik je bil Elija; zakaj molil je, in tri in pol leta ni bilo dežja; zopet je molil, in blagodejen dež je napojil žejno zemljo. Elija tudi ni umrl, ampak v ognjenem vozu se je peljal v nebo. Toda, ljubi moji, sv. Janez presega vse tri, dá, on presega vse svetnike stare zaveze. On je bil namreč napovedovalec in predhodnik Kristusov; bil je tako srečen, da je Odrešenika z lastnimi očmi videl in ga celo krstil. Nedolžen sicer od nežne mladosti se je vendar ostro pokoril; s sveto vnemo je oznanoval pot, življenje in resnico in zanjo daroval celó svoje življenje. Sv. Janez je ljudi pripravljajal na Odrešenikov prihod. Kristus je potem prišel, človeštvo z ne-

beškim naukom poučil in s svojo smrtjo na križu odrešil ter ustanovil božje kraljestvo na zemlji.

Premišljevatí hočemo danes, kako velik je bil sv. Janez

1. v svojem rojstvu,
2. v svojem življenju in
3. v svoji smrti.

1. 1. O sv. Janezu je prerokoval že 700 let pred Kr. rojstvom Izajija. Imenuje ga „glas vpijočega v puščavi, ki ima pripraviti pot Gospodu“. Tudi prerok Malahija govori o njem, rekoč: *Glej, svojega angela pošljem, da pripravi pot pred menoj.* Celo angela pošlje Bog iz nebes, da oznani Janezovo rojstvo. — Caharija je bil duhoven; teh je bilo 24 vrst, kakor jih je bil že David razdelil. Duhovni so živeli doma, ker jih je bilo obilo. Kadar je prišla pa vrsta na enega, je moral iti v tempelj in tam ostati do določenega časa. Zgodi se, da pride vrsta na Caharijo in on mora iz mesta Hebrona v Jeruzalem. Ravno stopi s kadilom v tempel, kar zagleda poleg altarja angela, ki mu reče: „Ne boj se, Caharija; tvoja molitev je uslišana. Elizabeta, tvoja žena, bo sina rodila, in njega imenuj Janez . . . Veliko se jih bo njegovega rojstva veselilo, zakaj on bo velik pred Gospodom.“ Caharija ostrmi in ne more prav verjeti angelovemu oznanilu; zakaj on in Elizabeta sta že priletna in na stare dni naj bi prejela sina? Pa ker je nezaupljiv, ostane za kazen mutast do rojstnega dne ravnokar naznanjenega sina.

V šestem mesecu, odkar je Elizabeta spočela, jo pride obiskat Marija, deviška mati božjega Odrešenika. Pri tem obiskovanju je poskočilo dete v Elizabetinem telesu; zakaj čutilo je, da je Jezus blizo, in že takrat želelo iti pripravljat pot Gospodu.

Preljubi! Ako tedaj pomislimo, da je bil sv. Janez že davno po prerokih in pozneje po angelu napovedan in da je že v materinem telesu občutil Jezusa v bližini, vprašam vas, ali nima Odrešenik prav, ko reče, „da izmed vseh rojenih od žená ni večjega od Janeza Krstnika“. — Krščanske matere! O da bi tudi vé, kakor Elizabeta, Bogu vdane bile v tem oziru, če vam otroke pošlje ali ne. O da bi tudi vé navdane s sv. čutili spočele in nosile otroke pod svojim srcem; da bi vdane v božjo voljo in vnete sv. ljubezni do Boga pričakovale poroda. Potem bi tudi otroci že na svet prinesli enako nagnenje. Zakaj resnica je, da otroci po starših podedovajo pripravnost ali nepripravnost za božje reči.

2. Osem dni po Janezovem rojstvu so prišli sorodniki in prijatelji čestitat Elizabeti, ker ji je Bog v visoki starosti naklonil tako milost. Vse je bilo veselo, samo Caharija je stal nem. Detetu je bilo treba dati ime. Kakor dandanes, so imeli že takrat navado prvorojencu dati ime očeta. Elizabeta pa pravi: „Janez naj bo njegovo ime.“ Pričujoči so oporekali temu imenu, češ, saj ni tega imena v celej rodovini. Da bi se daljni prepir prestrigel, podajo Cahariji tablico in črtalo, naj zapiše on bodoče ime deteta. Caharija zapiše na tablico: „Janez je njegovo ime.“ In glej čudo; pri tej priči se mu razveže jezik, on govori in hvali Boga. Vsi pričujoči so ostrmeli in čudovita prigodba je šla od ust do ust. Začuden ljudje poprašujejo: „Kaj neki bo iz tega deteta?“

Krščanski starši! Kadar se vam porodi malo dete, morda tudi vam šine misel v glavo: „Kaj bo neki iz tega deteta?“ Na to vprašanje vam jaz lahko odgovorim. Kakršna bo izreja, tak bo otrok. Ako bodete stregli njegovi trmi, in vselej izpolnili njegove želje; ako bodete nespametno izpregledovali njegove pregreške in zanemarili pouk; ako jim bodete dajali celó slab zgled; vpricho njih se prepirali in preklinjevali: o takrat ne bo nič prida iz vaših otrok. V visoki starosti vam bodo za šibo mesto podpiralne palice. — Če jih boste pa modro in skrbno izrejevali, zasejavali seme lepih naukov v njih mlada srca; če jih boste v potrebi lepo svarili, in če ni drugače, tudi modro kaznovali; če jim boste dajali lep zgled in jih priporočevali Jezusovemu Srcu; tedaj bodite uverjeni, da vam bodo otroci delali veselje in da bote dali pri Bogu lahek odgovor zanje.

Velik je bil sv. Janez v svojem rojstvu. Ali kar ga najbolj odlikuje, je to, da ni prišel na svet kot otrok jeze, ampak otrok milosti in luči. Bil je namreč že v materinem telesu očiščen izvirnega greha in sicer v tistem trenutku, ko je Marija v obiskovanju pozdravila Elizabeto. Razen Marije je bil izmed vseh ljudi edini Janez Krstnik rojen brez izvirnega greha. Marija ga ni nikdar na sebi imela, Janez pa ga je bil očiščen v materinem telesu. To je tudi vzrok, da praznujemo Janezovo in Marijino rojstvo. Vsi drugi svetniki so prišli na svet z izvirnim grehom; tedaj so bili grešniki in sv. Cerkev nima vzroka praznovati njihovega rojstnega dne. Janez pa je prejel prej milost božjo, kakor ude telesa; prej je začel Bogu živeti, kakor sebi. Zatorej se sv. Cerkev po pravici veseli in praznuje Janezov rojstni dan. Veselimo se ga tudi mi. Veseliti se smemo pa tudi zato, da je

nebeški Odrešenik tudi nas rešil izvirnega greha. Prinesli smo ga sicer na svet, ali malo ur po našem rojstvu nas je očistila sv. Cerkev v zakramentu sv. krsta, da smo postali sveti in pravični, otroci božji in dediči nebeškega kraljestva. O bodimo Bogu hvaležni za to neprecenljivo milost in ohranimo jo skrbno skozi celo življenje!

II. 1. Še bolj ko v rojstvu, kaže se sv. Janeza velikost v njegovem življenju. Pred vsem je občudovanja vredna njegova pokora. Zgodovina nam kaže mnogo spokornikov, ki so ostro živeli. David n. pr. si je glavo s pepelom potresal in svojo posteljo cele noči s solzami močil. Magdalena se je podala v skalnato votlino in je pregrehe svoje mladosti krotila na svojem telesu. Peter je pri petelinjem klicu na svoja kolena padel in bridko jokal. Te in vse druge spokornike prekosi Janez s svojo pokoro. Oni so se jeli pokoriti v poznejših letih, Janez pa v nežni mladosti. Nas starši v prvih letih skrbno varujejo mraza in vsake sapice; kupujejo nam igrače, da se ž njimi motimo. Janez pa zapusti očetovsko hišo, odpove se složnosti in veselju, ter se podá v divjo puščino. Tu se ostro pokori do 30. leta. Obleko je imel iz ostrih kamelinih dlak, jedel je kobilice in divji med, jedi, katere so vživali najubožnejši izmed naroda. Vina in upijanljivih pijač nikdar ni pokusil, ampak je pil le vodo iz bližnjega studenca; grozna duplina je bila njegovo stanovališče in mrzla zemlja njegova postelja. Res, tudi spokorniki, ki sem jih bil prej naštel, so se ostro pokorili; a zakaj so to storili? Zavoljo svojih storjenih pregreh. David se je hudo pokoril; ali on je prešestoval in je bil umora deležen. Magdalena se je pokorila; imela je vzroka dovolj zavoljo mladostnih pregreh. Peter se je pokoril; ali on je svojega Učenika trikrat zatajil. Čemu se je pa Janez tolikanj pokoril? Morda je grešil kakor David, Magdalena ali Peter? Morda je storil mali pregrešek, kakor štiriletni Alojzij? Nikakor, ljubi moji! Janez je nedolžen in čist, in nobena rosa ne kali zrcala njegove duše. Sveti očetje so sploh mnenja, da v celem svojem življenju ni storil nobenega greha. Ako tedaj premišljujemo njegovo sveto življenje in njegovo ostro pokoro, moramo priznati, da je sv. Janez velik v svojem življenju.

In mi, dragi kristjani, smo li podobni sv. Janezu? Smo li se odpovedali svetu in njegovemu veselju? Delamo li pokoro za svoje preobilne pregrehe? Vroče mi prihaja, rdečica me oblije, ko pomislim, da je naše srce navezано na svet, kakor bi

bilo zanj vstvarjeno, da pogostokrat pozabimo na Boga in naš namen, da nismo le v mladosti pregrešno živeli, ampak tudi zdaj še žalimo Boga, smo leni in zaspani v molitvi, pozni pri službi božji, nejevoljni pri vsaki težavi in zoprnosti, nagnjeni k jezi in prepiru, nezmerni v govorjenju, v jedi in pijači, vdani kletvini in kar je še hujši, rotenju itd. Z Davidom moramo klicati, da so se naši grehi namnožili, kakor pesek v morju. In koliko smo si zato naložili že pokore? Večidel mislimo, da je s pokoro, ki jo nam naloži spovednik, že vse opravljeno, sami redkokedaj kaj priložimo. Kako dober je tedaj Bog, ki nam sam naklada pokoro: bolezen, pomanjkanje, slabo letino in druge nadloge. O da bi mi vsaj te potrpežljivo prenašali in ne godrnjali zoper božjo previdnost. Sklenimo tedaj po Janezovem zgledu pokoriti se, zakaj pregreha ne more ostati brez kazni, pravi sv. Gregor, „ali naj jo človek kaznuje na sebi, ali pa jo bo Bog sam kaznoval.“

2. In kaj hočem reči o Janezovem delovanju? V puščavi se je pripravljaj na svoj poklic z molitvijo, premišljevanjem in drugimi bogoljubnimi deli. Ko je pa prišel čas, je nastopil javno in oznanoval božjo besedo s tako močjo, da se je vse čudilo. Mladi in stari, revni in bogati, pismarji in vojaki, vse je k njemu vrelo in vpraševalo: *Kaj nam je storiti?* Akoravno pa je sveti Janez toliko veljal, da so se na njegovo besedo cele množice pokorile in dale krstiti, vendar se on ni prevzel, ampak ponižen ostal. On dá čast Bogu in pravi, da ni vreden odvezati jermenov na črevljih svojega Odrešenika. — Glejte, tudi naša čednost in naše delovanje, kjer ga je kaj, nima nobene vrednosti, če ni postavljeno na podlagi ponižnosti. Ko bi vse svoje premoženje med uboge razdelili, ko bi govorili angelske in človeške jezike in svoje telo dali, da bi gorelo, pa ne bi imeli prave ponižnosti, nič ne bi veljali v očeh Najvišjega, ki nas meri le po naši ponižnosti. *Kdor se povišuje, ta bo ponižan; kdor se pa ponižuje, ta bo povišan.*

III. Videli smo, da je bil sv. Janez velik v življenju, a bil je velik tudi v smrti. Primerjati je solncu, ki pred zatonom poslednje žarke pošlje po zemlji in takorekoč pozlati vrhove gorā. — Sv. Janez živi poslednje dni na dvoru kralja Heroda. Herod ga spoštuje, ker vé, da je pravičen in sveti mož. Marsikateri nauk si tudi zapomni in po njem ravna. Toda Herod je bil vdan razkošnosti in nečistosti. Tako je bil strasten, da je zavrzel svojo

pravo ženo, k sebi vzel ženo še živečega brata in ž njo živel v krvosramstvu. To je bilo za ljudstvo veliko pohujšanje. Dobri so se žalostili, hudobni pa veselili, rekoč: „Kar je kralju dovoljeno, za nas tudi ne more biti greh.“ — Janeza to v srce bode, in kar ne more molčati. Pred kralja stopi in s sveto resnobo reče: *Ni ti dovoljeno imeti žene svojega brata!* Lahko si mislite, da so te besede kralja ostro zadele. Srdit veli Janeza vkleniti in v ječo vreči. Janeza to ne potre; imel je pogum, kralju resnico v oči povedati, Bog mu bode dal moč, ječo potrpežljivo prenesti. Grda Herodijada pa kuha maščevanje in prisega Janeza pogubiti. Svetnik dobro vé, da ga nič prida ne čaka; ali on je pripravljen za resnico in pravico darovati ne le prostost, ampak tudi svoje življenje. Po dolgi zaprtiji se odpró vrata v ječo; pa groza! Rabelj stopi vanjo; v eni roki ima ključe, v drugi goli meč. Prekliči sedaj besedo, ki si jo govoril kralju, in reci, da ti je žal. Prosi kralja, da ti dovoli stopiti pred plesno družbo in vpríčo nje potrdi, da je Herodijada kraljeva žena. Prepričan sem, da postaneš Herodov ljubljenec in svitlo zvezdo ti bo pripel na prsi. Pa kaj govorim? Janez se ne zna prilizovati. Umirajoč ostane pri besedi: *Ni ti dovoljeno imeti žene svojega brata!* Svojo glavo skloni pred rabeljna in umrje za resnico in pravico. Glejte, celó v smrti je Janez velikodušen; on ni trst, ki ga veter semtertje maje; hrast je, katerega zamore vihar zlomiti ali s korenino izdreti, upogniti pa ga ne more nikdar.

Predragi! Ali smo tudi mi pripravljeni, vsikdar stopiti z resnico na dan? O kolikokrat se bojimo bližnjega posvariti, da bi se mu ne zamerili, ali da nam ne odtegne svoje pomoči. Kolikokrat se sramujemo pred svetom očitno spoznati svojo vero in Bogu dati spodobno čast! Če nam preti časna izguba, smo pripravljeni darovati milost božjo in božje dopadajenje. Ko bi Bog današnje dni pripustil očitno preganjanje, koliko bi bilo stanovitnih? Ali tudi današnje dni se sv. Cerkev preganja, seveda bolj skrito in previdno. Zatorej, kristjani, ne odjenjajmo niti pičice od božjih in cerkvenih zapovedi. Oklenimo se svoje matere, katoliške Cerkve, in bodimo pripravljeni zanjo darovati časno blago, posvetno čast in če bi trebalo tudi kri in življenje.

Iz rečenega ste se lahko prepričali, da je bil sv. Janez v resnici velik v svojem rojstvu, v življenju in v smrti. Častíte ga in kličíte ga na pomoč v vseh dušnih in telesnih potrebah. Pred

vsem pa bodite njegovi posnemavci. Trdno stojte v sv. veri, in bodite pripravljene raji umreti, kakor zapustiti pot pravičnosti. Ako boste tako živeli, potem smete gojiti upanje, da boste enkrat deležni tiste slave, katero on zdaj v nebesih uživa. Amen.

P. H.

Praznik sv. Petra in Pavla.

1. Sv. Peter.

Jaz vem, komu sem veroval.

Tim. 1, 12.

Danes obhajamo katoličani pravi katoliški praznik. Vsi, ki so sprejeli sv. evangelij in ga imajo za božjo besedo, morajo priznati, da sv. Peter med dvanajsterimi apostoli zavzema najodličnejše mesto. Sv. Pavel je bil sicer večji misijonar, je največ storil in trpel za razširjenje svete vere; toda sv. Peter je imel višjo oblast, bil je prvak apostolov in vrhovni poglavar svete Cerkve. V Rimu je postavil apostolski sedež, v Rimu je trpel in umrl. Njegovi nasledniki so rimski papeži, ki imajo isto oblast, isto čast. Apostolski sedež je podlaga sv. Cerkve, podlaga edinstva; kdor je z njim v zvezi, ima zvezo s Kristusom, in kdor se poda „proč od Rima“, je ločen od Kristusa. To je vzrok današnjega veselja, današnjih slavnosti po vseh katoliških cerkvah.

Pomudimo se danes pri osebi svetega Petra in premišljujemo

1. Petrovo vero,
2. učinek te vere.

1. 1. Ko je prišel Jezus k Jordanu, zagleda ga Janez Krstnik že od daleč, pokaže s prstom nanj in pravi: *Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!* Dva Janezova učenca se takoj pridružita Jezusu, ostaneta celi dan pri njem, občudujeta njegove nauke in verujeta vanj. Eden izmed njiju, Andrej po imenu, hiti k svojemu bratu Simonu in mu reče: *Našli smo Mesijo!* Simon gre z bratom in ta ga predstavi Jezusu. Zveličar ga sprejme dobrotno in pravi: *Ti si Simon, Jonov sin, ti boš imenovan Kefa t. j. skalar.* Ljubezljivost Jezusova je očarala Petra in pridobila njegovo srce. Jezus ga odlikuje čedalje bolj in ga vedno tesneje priklene na svojo osebo.

Kako ga pa odlikuje? Njemu na ljubo stori šest čudežev. Najprej ozdravi njegovo taščo in sprejme postrežbo v njeni hiši. Po tem čudežu je omehčal in pripravil Petrovo srce, naslednji čudeži naj ga potrde v veri, zaupanju in ljubezni.

Peter je bil ribič, je popolnoma poznal le-to obrt, se zelo zanimal za ribištvo, poznal vode v Genezareškem morju prav dobro. Iz tega vzroka stori Jezus na jezeru več čudežev. Dvakrat je blagoslovil ribji lov, da je Peter zoper vse pričakovanje vjel toliko množino rib, da se je hotelo vse potrgati in potopiti. Drugikrat mu zaukaže, naj vjame ribo, odpre ji usta in Peter najde v ustih dva zlata, s katerima plača davek zase in za Učenika. Jezus bi bil lahko dobil denar za davek kjerkoli, a zavoljo Petra je storil čudež.

Potem je storil še dva čudeža na Genezareškem morju: pomiril je vihar, da reši življenje ljubljenega apostola, in drugi pot mu veli po morju priti k njemu.

Toda ne le s čudeži je utrjeval Petra v veri, marveč storil je to tudi z notranjim razsvetljenjem. Pri Cezareji je božji Učenik vprašal učence, za koga ga imajo? V svoji preprostosti odgovoré, da imajo nekateri ljudje Jezusa za Janeza Krstnika, drugi za Elijo, tretji pa za Jeremijo ali enega izmed prerokov. Slednjič vpraša Jezus: Kaj pa vi menite, kdo sem jaz? Tedaj nastopi Peter in naredi slovesno izpovedbo: *Ti si Kristus, sin živega Boga!* Jezus pa mu odgovori: *Blagor tebi, Simon, Jonov sin, ker meso in kri ti nista razodela tega, ampak moj Oče, kateri je v nebesih.* (Mat. 4, 18.) Petrov oče je bil Jona, Jona pa pomeni v hebrejskem jeziku goloba. „Sin goloba“ pomeni tedaj, da je sv. Duh razsvetlil in nagnil Petra k tej izpovedbi. Peter, prvi namestnik Kristusov, naj bi bil izvoljena posoda sv. Duha. Za ta važen posel je Kristus pripravil in izgojil Petra. Zato je klical zopet Peter ob drugi priliki: *Gospod, h komu naj gremo? ti imaš besede večnega življenja in mi smo verovali in spoznali, da si ti Kristus, Sin živega Boga!* Hotel je reči: Spoznal sem, zato verujem, našel sem pri tebi nauke večne modrosti, zato jih sprejemem. Še bolj ko Pavel, smel je reči Peter: *Vem, komu sem veroval.* (Tim. 1, 12.) Ker je bil tedaj Peter izvoljen za prvaka apostolov in je prejel od sv. Duha posebno razsvetljenje, je bil priča največjih skrivnosti, Jezus ga je vzel seboj na goro Tabor, imel ga je blizo tudi na Oljski gori.

Kristjan, sedaj pa pomisli, ali ni Bog tudi tebi izkazal posebnih milosti? Glej, izvolil te je izmed množice, pripeljal te po sv. krstu v naročje svete Cerkve; (morda si tudi član posebne verske zveze, tretjega reda, Marijine kongregacije, častilec presvetega Zakramenta!) Kadar si se zatopil v molitvi ali premišljevanju, ali nisi čutil v takih trenutkih bližino božjo? Ali te ni nagibala milost božja k krščanskemu življenju, k hrepenenju popolnosti. Zahvali Boga za vse in uči se od Jezusa, kako je treba pridobivati ljudi za vero, za ljubezen do Boga? Ne z ostrostjo, ne z odurnostjo, ampak s prijaznostjo se pridobivajo ljudje. Prilagodi se jim, skaži jim ljubezen, deli jim dobrote in pridobil jih boš, ne zase, ampak za Kristusa.

2. Peter, ljubljenec Kristusov, skala, na kateri naj se zida sv. Cerkev, isti Peter je padel, globoko padel; zatajil je svojega Učenika, trdil, da ga ne pozna in celo rotil se, da nima nobene zveze z njim. Jezus je pripustil padec iz modrosti in ljubezni. Kdor pade, je zanaprej previdnejši in stopa varnejši. Tudi Peter po svojem padcu ni več zaupal sam sebi, marveč se je opiral na božjo pomoč, bil ponižen in previden. Jezus ga ni pahnil od sebe, marveč skazal mu je največjo ljubezen. Po svojem vstajenju se mu prikaže posebej in mu odpusti greh. Dalje mu da priliko, da vpričo svojih tovarišev popravi dano pohujšanje. Trikrat zapored ga vpraša: *Peter, ali me ljubiš bolj kot oni?* In Peter zatrjuje trikrat svojo ljubezen in se sklicuje na božjo vsegavednost, rekoč: *Gospod, ti veš vse, ti veš, da te ljubim!* In Jezus mu v svoji velikodušnosti potrди vse pravice in oblasti rekoč: *Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!*

Je bil Peter že doslej mož žive vere in verske navdušenosti, kaj šele po binkoštih, ko je bil sprejel sv. Duha. Poln ognja navdušenosti zapusti dvorano, v kateri se je skrival iz strahu pred judi, in stopi pred judovsko ljudstvo, pred farizeje in pismarje, jim očita umor Jezusa in jih nagiba k pokori in spreobrnjenju. Prvi dan sprejme 3000 ljudi v naročje sv. Cerkve, vidi čudeže, ki jih dela sv. Duh v Jeruzalemu in Antijohiji, vidi gorečnost Štefanovo, navdušenost Pavlovo in sploh kristjanov. O kako je bil Peter potrjen v veri po čudovitih učinkih svetega Duha!

Mi smo v tej zadevi srečnejši od Petra. Videli smo zgodovinsko dejstvo, početek svete Cerkve in nadaljni razvitek, boje sovražnih sil zoper njo, občudovali njeno razširjanje po dva-

najsterih preprostih možeh, strmeli nad njenim delovanjem, ustrajnostjo, gledali, kako je ukrotila in oblažila divje narode, se ustavljala samospašnosti predrznih vladarjev, rodila velikanske može. Pred očmi imamo vseh 19 stoletij cerkvenega delovanja in življenja. Čudoma se čudimo, sklenemo roke in pravimo: To ni delo človeško, to je delo božje, in tudi mi vskliknemo: *Jaz vem, komu sem veroval.*

II. Kakšen pa je bil učinek Petrove vere in ljubezni?

1. Prvi učinek je bila velikanska požrtvovalnost. Kakor hitro ga pokliče Jezus v apostola, hitro zapusti hišo, sorodnike, ladje in ribišvo in gre za Jezusom. Ko Peter nekoč zagleda Jezusa na morju, skoči tudi on v morje, da bi tem hitreje došel k ljubljenuemu Učeniku. In ko ga Jezus vpraša po njegovem čustvovanju, vsplamti Peter v goreči ljubezni: *Gospod, ti veš, da te ljubim!*

2. Drugi učinek je bilo apostolsko delovanje sv. Petra. Nekoliko časa je deloval v Antiohiji, potem pa preselil svojo stolico v Rim, v ono mesto, kjer je vladal paganski cesar, kjer je bilo središče vse takratne kulture in trgovine, kamor so se stekale vse ceste, odkoder se je zlivalo duševno naziranje po vesoljnem takrat znanem svetu. Torej v Rim, ki je bil obenem središče paganske vere, se podá Peter; ondi vrže mrežo v imenu Jezusovem, kakor nekdanj na Genezareškem jezeru, in ne zastoj. Pastir povzdigne glas in ovce ga slušajo. Kmalu nastane krasna krščanska občina, možje in žene iz vseh stanov, tudi iz cesarske hiše, slušajo Petrov glas in se dadó krstiti. Celo svoje življenje žrtvuje čredi, vesoljno rimsko cesarstvo je priča njegovega delovanja.

3. Ljubezen ga pa tudi žene v trpljenje in smrt. Ko so ga bičali v Jeruzalemu in vrgli iz shodnice, se je veselil iz srca, ker se je spomnil besed Kristusovih. Lahko si mislimo, koliko je pretrpel na svojih potovanjih na duši in telesu, kolike nevarnosti zlasti v Rimu. Dolgo se je branil, zavoljo mlade krščanske občine se je skrival, da jo vtrdi in postavi na trden temelj; potem pa se je nevstrašen vdal preganjavcem, ki so ga imeli zaprtega v mamertinski ječi, potem pa so ga križali. Prosil je, naj ga križajo z glavo navzdol iz spoštovanja do križanega Jezusa; tako se je zgodilo, in sv. Peter je na križu smel zaklicati: *Jaz vem, komu sem veroval.*

Predragi! Premišljevali smo sv. Petra vero in učinek te njegove vere. Po njegovem zgledu hočemo tudi mi Jezusa ljubiti iz celega srca. In ker njega ljubi le oni, ki izpolnjuje njegove zapovedi, zategadelj hočemo biti spokorni otroci svete Cerkve in spolnovati njene zapovedi. — Pa tudi delati hočemo za Jezusa; v prvi vrsti požrtvovalno delovati v svojem stanu, in če nas zadene zasramovanje zavoljo vere, nočemo se pritoževati, saj učenec ne more biti nad Učenikom; pripravljeni smo tudi trpeti za Jezusa.

O Jezus, ti veš, da te ljubim; ali ne ljubim te, kakor za služiš. O božji Zveličar, ki si ljubezen sama, ki si vnel srce sv. Petra, da je gorelo zate in šlo tudi v smrt zate, stori milostljivo, da postane moje srce tvojemu podobno. Amen. *P. H.*

2. *Kakšna bodi naša vaša vera.*

To je zmaga, katera premaga svet,
naša vera. Janez. 5, 4.

Pač nobeden praznik svetnikov, kar jih je v letu, se ne obhaja tako slovesno in s tolikim veseljem, kakor današnji. Saj je danes praznik poglavarja vseh apostolov, v katerem častimo obenem poglavarja sv. Cerkve, na katerega je Jezus svojo cerkev zidal in tako močno utrdil, da jo tudi peklenška vrata ne morejo premagati. Mi vsi, dragi kristjani, smo tako srečni, da smo udje te sv. katoliške Cerkve, da smo rojeni v sv. katoliški veri, da smo pravi kristjani. Mi vsi pa živimo med svetom, med hudobnimi ljudmi, ter se moramo dostikrat vojskovati zoper nevarnosti, katere nam prete od njih. Sveta apostola Peter in Pavel, katerih praznik danes obhajamo, sta oznanovala to sv. vero in sta zanjo celó svojo kri prelila. Tudi mi le edino z vero lahko premagamo svet, kakor pravi sv. apostol Janez: *To je zmaga, katera premaga svet, naša vera.* In o tem vam hočemo danes pridigovati, da nas bo naša vera zveličala, če jo bomo kazali pred svetom s pobožnim življenjem, in drugič, če bomo za svojo vero tudi radi kaj trpeli.

1. Jezus Kristus je prišel z nebes na zemljo in je prinesel seboj svoj božji nauk. On nas je učil, kaj moramo verovati in upati, in obenem, česa se moramo tudi varovati, ako hočemo

enkrat v nebesa priti. Jezus je hotel in želel, da bi vsi spoznali pravega Boga, vsi imeli pravo vero in se zveličali. Ker pa sam ni mogel po celem svetu, in je tudi moral po svoji smrti zopet v nebesa iti k svojemu Očetu, zato si je izbral izmed svojih učencev dvanajst apostolov in sv. Petra jim je postavil za njihovega poglavarja. Te svete može je Jezus najprvo same dobro podučil v svoji veri in potem jih je poslal po celem svetu, da bi tudi drugim oznanovali njegovo sv. vero. Preden so pa apostoli pomrli, so izbrali zopet druge može za ta posel, in tako je šlo zmirom naprej do danes, tako bo šlo naprej do konca sveta.

Kako moramo pač mi, dragi kristjani, svojega Boga zaradi tega zahvaliti, ker je pustil svoj nauk po apostolih oznanovati, in kako moramo biti veseli, da tudi mi ta sv. nauk poznamo in da se nam oznanjuje Jezusova vera.

Za to velikansko in neprecenljivo dobroto sv. vere se pa ne moremo Bogu lepše zahvaliti, kakor če tako živimo, kakor so njegov Sin in apostoli učili, kakor nas uči sv. vera. Da, če mi svoje vere ne pokažemo s pobožnim življenjem, če le v srcu verujemo, svoje vere pa ne pokažemo v dejanju in po nji živimo, potem nas naša vera ne bo zveličala. Saj je rekel Jezus sam: *Ne vsak, kateri mi pravi Gospod, Gospod, (kdor svojo vero le z besedo spoznava) pojde v nebeško kraljestvo, ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo* (Mat. 7, 21.). In apostoli so večkrat rekli, da se mora vera v delih kazati, in da je vera brez del mrtva in ne zaslužljiva za nebesa, kakor je telo brez duše mrtvo.

Marsikak kristjan pa tako-le misli: Jaz vse to verujem, kar je Jezus učil, kar so apostoli oznanovali, in kar nam v cerkvi pripovedujejo, ob nedeljah in praznikih grem zmirom k sveti maši, pri krščanskem nauku in litanijah tudi ostanem, v te in te bratovščine sem zapisan, in včasih tudi kaj dobrega storim, jaz sem že dober, nebesa mi ne morejo uiti. — To je jako napačna misel.

Ni dosti, da veljamo pred ljudmi za dobre kristjane, če nismo tudi pred Bogom, ki nas vidi v naše srce, pravi kristjani; ni dosti, da se vdeležimo sv. maše, krščanskega nauka, litanij, ni dosti, če le dobro delamo, če se pa obenem tudi hudega, greha ne varujemo.

Toda to pa marsikateremu kristjanu ne gre v glavo, pa ne gre. Vidite, dragi kristjani, Judje so imeli nekdanj pravo vero. Nekateri izmed njih, namreč farizeji, so po zunanjem vse zvesto spolnovali, kar jim je zapovedovala postava; dobra dela so delali, veliko molili in vbogajme dajali, tako da so jih ljudje imeli za dobre in pobožne. Toda Jezus pa ni bil prav nič zadovoljen z njimi, zato ker je bilo njihovo srce hudobno, zato ker so pri vsi svoji napačni in hinavski pobožnosti storili veliko grehov. Jezus jim je to večkrat očital, toda zastonj. Rekli so mu, da jih Bog ne more zavreči, ker so otroci Abrahamovi, ki je bil oče judovskega rodu in Bogu dopadljiv in svet mož. Jezus jim je pa na to odgovoril: Če ste otroci Abrahamovi, pa delajte tudi dela Abrahamova, to je živite tako, kakor je živel on.

Pač marsikateremu, ki se na svojo vero in na ime kristjan zanaša, bi človek lahko rekel: Če si kristjan, pa delaj tudi dela kristjana, živi tako, kakor je živel in učil Kristus, od katerega imaš svoje lepo ime: kristjan! Sveti apostol Pavel pravi: *Preljubi! prikazala se je milost Boga Zveličarja našega vsem ljudem, ki nas uči, da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno, pravično in bogaboječe živimo na tem svetu.* (1. Tit. 2, 11, 12, 13.) Če si kristjan, delaj tudi dela kristjana, ogibaj se greha, bodi trezen in zmeren, pravičen in pošten, pobožen in bogaboječ. In ravno tisti apostol pravi: *Bratje! kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nehvaležnosti, ampak oblecite Gospoda Kristusa.* (Rim. 13. 14.) Če si kristjan, delaj tudi dela kristjana, živi tako, kakor mora pravi kristjan živeti.

Toda koliko jih je, ki se štejejo in imenujejo kristjane, in vendar žive kakor neverniki, ki ne poznajo prave vere. Koliko jih je, ki pravijo, da so kristjani, pa si iz jeze, sovraštva, pijančevanja prav malo store. Koliko jih je, ki nosijo ime: kristjan, pa imajo denar in bogastvo za svojega Boga, in celo svoje premoženje skušajo na nepošten način pomnožiti. Kristjane se imenujejo, pa vendar delajo najgrše grehe zoper sv. čistost, in še druge zapeljujejo s svojimi nesramnimi besedami in grdim zapeljevanjem. Če si kristjan, delaj tudi dela kristjana; če hočeš, da te bo tvoja vera zveličala, potem jo pokaži s pobožnim, krščanskim življenjem, živi po svoji veri, tudi potem, ako moraš zaradi tega kaj trpeti. Toda to bomo pa zdaj, v drugem delu današnje pridige, bolj natanko pogledali.

II. Našega Zveličarja so zasramovali in preganjali, toda On je vendar oznanoval vkljub vsemu preganjanju svojih sovražnikov svojo vero, in je celo svojo kri zanjo preлил na sv. križu. Apostoli so ravno tiste Jezusove nauke ljudem neustrašeno in pogumno oznanovali, judom in paganom, in zato so jih preganjali, zapirali, morili. Da, tudi tiste, ki so verovali, kar so oznanovali apostoli, ki so sprejeli vero Jezusovo, tudi kristjane so celih 300 let zaradi njihove vere grozovito preganjali in mučili, in brez števila veliko kristjanov je v teh 300 letih rajši svoje življenje dalo, kakor da bi bili zatajili svojo vero. Saj ste gotovo že sami slišali ali brali, kako strašno so preganjali prve kristjane zaradi njihove vere. Toda ti strašni časi so že zdavnaj minili, nas ne preganjajo in mučijo, ker spoznavamo sv. katoliško vero, mi živimo sredi med takimi ljudmi, ki so kristjani, kakor mi.

Toda mi ne smemo, kakor sem vam že danes povedal, svoje vere le z besedami kazati, ampak jo moramo tudi pokazati s pobožnim življenjem; v dejanju morano pokazati, da smo pravi kristjani, posebno s tem pokazati, da se skrbno greha varujemo. Tega pa ne moremo drugače storiti, kakor da se pogumno bojujemo in ustavljamo nevarnostim in skušnjavam, ki nas obdajajo od vseh strani. Če hočemo po sv. veri živeti, nam je treba zmirom tudi kaj trpeti zaradi nje.

Saj je že Job rekel v starem zakonu: *Vojska je človekovo življenje na zemlji*, in tudi sveti evangelij pravi, *da je življenje kristjana vedni boj*, ker se mora ustavljati raznim skušnjavam in slabemu poželenju. Sv. evangelij zmirom govori o zatajevanju samega sebe, ker moramo grešno veselje zatirati, in našemu poželenju vse odreči, kar bi bilo greh. Jezus nam vsem kliče: *Kdor hoče biti moj učenec, naj vzame svoj križ na rame in naj hodi za menoj*; to se pravi, kdor hoče biti pravi kristjan, ta mora biti pripravljen, da bo treba marsikaj pretrpeti, če bo hotel živeti, kakor dober in pravi kristjan. On nam vsem pravi: *Če te tvoje oko pohujša, izderi ga in vrzi ga od sebe. In če te tvoja roka pohujša, odsekaj jo in vrzi jo od sebe*, ter nam hoče s tem reči: Ogibaj se skrbno vsega, kar te lahko v greh zapelje, in če ti je tudi tako ljubo, kakor tvoje oko, ali pa tako potrebno, kakor tvoja roka. Če pa hoče kdo to storiti, potem se je treba dostikrat hudo vojskovati, veliko si prizadevati in marsikaj pretrpeti, ker to ne gre tako lahko. Mi pa smo vsi kristjani, vsi spoznavamo sveto vero Jezusovo, tedaj moramo

tudi po naši veri živeti, greha, priložnosti k grehu skrbno se varovati, čeprav moramo zaradi tega kaj pretrpeti.

Ali pa, dragi kristjani, kaj bi vi rekli, kaj bi storili, če bi prišlo do tega, da bi vas kdo silil vero zatajiti in krščanstvu se odpovedati. Ne, tega ne storim, bi rekel skoraj vsak, rajši vse izgubim, vse pretrpim, kakor da bi svojo vero zatajil, kri in življenje dam rajši zanjo.

Kristjan! Svojo kri, svoje življenje daš za svojo vero? Bog ne zahteva toliko od tebe; On le zahteva, da ti po veri živiš, svojo vero v dejanju kažeš, če prav ti je to včasih težko, če prav moraš zaradi tega kaj pretrpeti; On le hoče, da ti tudi ob času skušnjave stanoviten ostaneš in ne storiš greha. Ni ti treba krvi preliti, ni ti treba svojega življenja dajati, samo samega sebe zatajaj, samo ogibaj se greha in priložnosti k grehu, zapusti ono hišo, kraj, osebo, znanje, veselje, ki te hočejo v greh zapeljati. Ne gre ti za življenje, samo resno se ti je treba premagati; le nikar ne prestopi mere v pijači, le od tistega proč pojdi, ki te napeljuje v jezo, le svoje oči obrni stran od zapeljivih reči in svoja ušesa od nesramnih besedi, le povej mu, grdemu zapeljivcu: To je greh, tega ne storim; kajti Bog me vidi in bi me strašno kaznoval, če tako storim; le reci včasih sam sebi: Jaz sem kristjan, in to hočem tudi v dejanju pokazati, če prav je treba včasih kaj pretrpeti zaradi tega.

Toda žali Bog, le majhna nesreča, le majhna ostra ali razžaljiva beseda, kak slab zgled, vse to nas včasih odvrne od dobrega. Že prva skušnjava in napeljevanje v greh, že kratko in umazano pregrešno veselje včasih stori, da delamo zoper našo vero, da prav za prav svojo vero v zunanjih delih zatajimo. Marsikdo, ki pravi: Kri in življenje dam za svojo vero, marsikak tak je v dejanju s svojim pregrešnim, nekrščanskim življenjem svojo vero že zdavnaj zatajil, ker je kaj takega storil, kar pravi kristjan ne sme storiti.

Prašaj včasih samega sebe, dragi kristjan: Kako je z menoj? Jaz sem kristjan, jaz imam pravo vero. Ali me pa bo moja vera tudi zveličala? Ali živim tako, kakor mora živeti pravi kristjan? Ali nisem morda vdan kakemu grehu, pred katerim posebno svari sv. apostol Pavel, kakor sem danes slišal: jezi, pijančevanju, skoposti, lakomnosti, ali nisem morda vdan nečistosti? Kaj storim takrat, če je treba kaj pretrpeti zaradi dobrega?

In če ti bo tvoja vest odgovorila, da ni vse tako, kakor bi moralo biti, potem nisi pravi kristjan, ampak le na videz. In enkrat bo prišel dan, ko bo oznanovalec in Učenik svete vere, Jezus Kristus, prave kristjane ločil od tistih, ki so kristjani le v besedah, ne pa v dejanju. In tem bo rekel: Poberite se izpred mene, pravim kristjanom pa bo rekel: *Pridite blagodarjeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta.*

Kristjani! in kako bo enkrat nam rekel? To naj vsak sam premisti! Amen.

M. K.

Priložnostni govori.

Govori o sv. Rešnjem Telesu.

3. Češčenje sv. Rešnjega Telesa.

Pridite, molimo in padimo na tla . . .
pred Gospodom. Ps. 94, 6.

Če premislimo, koliko trpi Jezus Kristus v presv. Rešnjem Telesu žalitev, zasramovanja in zaničevanja, ga ne smemo še nalašč žaliti. Moramo mu zadostovati po svojih močeh in še lepše mu izkazovati pristojno čast. Kedar pa po njegovem zgledu in pripuščenju tudi mi zavolj njega kaj trpimo, trpimo udano in darujmo se Jezusu. — Ako ljudje Jezusovo Rešnje Telo žalijo iz nevednosti, zmote ali hudobije, je naša dolžnost, skazovati mu najvišjo čast, ki gre le njemu samemu, našemu Gospodu in Stvarniku: skazovati mu moramo b o ž j e č e š č e n j e. Zakaj? Ker je v najsvetejšem zakramentu pričujoč naš živi, pravi Bog, resnično in bistveno, kot Bog in človek, z dušo in telesom, s krvjo in mesom. — Gotovo bi bili pokleknili, ko bi bili navzoči, ko so sneli mrtvo telo Jezusovo s križa. Tukaj pred seboj pa nimate mrtvega, imate živo, ne le človeško, temuč božje Telo. Gre mu torej božja čast kakor preslavljenemu telesu v nebesih. Kako bi na obraze popadali, ko bi bili zamaknjeni v nebesa, pred božji prestol, pred Jagnje božje, pred Jezusa ob desnici Boga Očeta! — Prav istega, le zagnjenega v podobo kruha, imate bistveno pričujočega na altarju. Nekdaj je Bog med bliskom in gromom govoril Mojzesu za izraelsko ljudstvo, ki je le besede

slišalo, a podobe ni videlo — in že je Mojzes vskliknil: *Ni drugega ljudstva tako velikega, da bi imelo bogove tako blizu, kakor je naš Bog pri vseh naših molitvah!* (Deut. 4, 7.) Vi tukaj pred altarjem ste na boljšem kakor Izraelci pred goro sinajsko: vi ne slišite le oznanovati besede in resnice Jezusove, vi gledate tudi njegovo podobo — sv. hostijo.

Zavedite se vstopivši v cerkev, da ste blizu svojega Boga, Bog pa blizu vas, v sredi med vami. Tu v cerkvi ni le božji grob z mrtvim telesom Jezusovim, tu so betlehemske jaslice z živim Detetom božjim. Še veliko bolj opravičeno, kakor v staroveškem templu, bi kralj David zaklical nam v naših cerkvah: *Pridite, molimo in padimo na tla pred Gospodom, ki nas je vstvaril.* (Ps. 94, 6.) Sv. cerkev to spozna, zato začne slehern dan v letu duhovne molitve (brevir) s tem opominom. Tudi vam ga pokličem v spomin danes, ko vas bom učil izkazovati presvetemu Rešnjemu Telesu

p r i s t o j n o z u n a n j e č e š č e n j e, z l a s l i p r i k l a n j a n j e i n p o k l e k o v a n j e p r e d N a j s v e t e j š i m .

Kristjan, ki se v cerkvi zave božje pričujočnosti, izkazuje Jezusu božje češčenje, ga ponižno moli. To češčenje se ne omeji le na znotraj. Po naravnih postavah se pokaže na zunaj. Ne skriva se v duši in srcu, temuč se pokaže na telesu, na zunanjem vedenju in obnašanju kristjanovem. Veren kristjan se blizu svojega Zveličarja obnaša tudi zunanje primerno notranji pobožnosti. Ako časti Jezusa v presv. Rešnjem Telesu s srcem, mu skazuje čast tudi s telesom.

Modrega kristjana na to še le opominjati ni treba, srce mu samo tako velewa. Učiti spodobnega vedenja pred Najsvetejšim moramo le one lahkomisljene, v posvetne skrbi zatopljene, ki pozabijo na božjo pričujočnost, ali pa one nesrečne, ki so po človeških zmotah zapeljeni izgubili trdno vero v ta najsvetejši zakrament.

Zunanjega češčenja sicer Bog ne potrebuje, pa ga zasluži, pričakuje, zahteva. P o t r e b u j e m o g a p a m i , ki imamo toliko izprositi od Boga. Dolžni smo Bogu zunanje časti, ker smo povsem njegova stvar, torej last, kakor po duši tako po telesu. V s e t e l e s n e u d e imamo po božjem pripuščanju: glavo, jezik, vrat, roke, prsi, noge, kolena. Spoznavajo naj torej Boga za svojega Gospoda in naj mu dajo po svoje dolžno češčenje.

S temi udi grešnega telesa tolikrat žalimo Boga. Spodobi se torej, da ga ž njimi tudi častimo.

Druge čednosti se spopolnjujejo s sodelovanjem telesa. Nekaterih bi brez telesa še izvršiti ne mogli, n. pr. zmernosti, čistosti, srčnosti, dejanske ljubezni do bližnjega. Naj se tedaj spopolni tudi naše češčenje do Boga z udi telesa!

Vrh tega je med dušo in telesom t a k o t e s n a z v e z a, da se navadno ne da skriti, ločiti. Kdor ima v srcu pravo pobožnost, jo nehote pokaže na obnašanju svojega telesa. Kdor pa se s telesom ne obnaša lepo, tudi v srcu njegovem ne bo veliko pobožnosti. One pa, ki je v srcu nimajo, na zunaj pa jo kažejo na videz, kmalu spoznate in jih kličete za hinavce, svetohlince in farizeje. Tudi ne mara take samo zunanje pobožnosti Jezus, ki je zarad nje tolikrat zaklical farizejem „gorje!“

Gospod, naš Bog, je najimennitnejše bitje; zasluži najimennitnejše, n a j p o p o l n e j š e č e š č e n j e. Bolj pa je imennitno, bolj je popolno in več je vredno znotranje češčenje združeno z zunanjim, kakor samo znotranje brez zunanjega.

Ko smo tako premislili nekatere razloge in vzroke zunanjega češčenja presv. Rešnjega Telesa, premislimo še, kako in s čim se to češčenje Jezusu izkazuje. Najnavadnejši, vam vsem dobro znani n a č i n i z u n a n j e g a č e š č e n j a so: prižiganje lučic, zažiganje kadila, poklekovanje, priklanjanje. Prvo dvoje zadeva bolj nas duhovne, poslednje dvoje pa nas in vas, vse skupaj.

S priklanjanjem in poklekovanjem skažete na zunaj največje, božje češčenje. Le pred Bogom je treba poklekniti, se ponižati, do prahu zemlje, uklanjati in pripogniti kolena: to najdemo pri vseh narodih. Tudi pagani izkazujejo takó čast svojim izmišljenim bogovom, malikom. V zakramentu presv. Rešnjega Telesa imamo pravega Boga, zatorej *pridite, o kristjani, molimo in padimo na tla pred Gospodom, ki nas je ustvaril!*

Poklekovanje je zelo p r i m e r e n i z r a z č e š č e n j a. Kedar poklekujete, pokažete svoje ponižanje pod mogočno roko božjo; svojo hvaležno udanost pred svojim Odrešenikom; svojo podložno odvisnost od Stvarnika; svoje globoko spoštovanje pred Gospodom nebes in zemlje. S poklekovanjem pripoznate, da ste popolno lastnina božja; pripoznate svoje zadolženje in prosite odpuščanja. Pripoznate svojo potrebnost in revnost pa tudi zadostovalno spokornost in kesanje. Ne bo vam ostalo brez plačila, ne brez uslišanja.

S poklekovanjem so častili že od nekdanj Boga njegovi najzvestejši služabniki, n. pr. Mojzes (Ex. 3, 6. — 34, 8.), Abraham (Gen. 18, 2.), Salomon (III. Rg. 8, 54.), Daniel (6, 10.) na zemlji in v nebesih: 24 starešine (Apoc. 4, 10.) in angeli (Apoc. 7, 11.). Sam Jezus Kristus je učil takega češčenja svoje apostole s svojim zgledom v vrtu Getzemani (Lc. 22, 41.)

Uprav Jezusa Kristusa so spoznavali za svojega Gospoda, Učenika, Rešenika s poklekovanjem in poklanjajem že ob času njegovega zemeljskega bivanja v človeški podobi. Tako so storili pastirji (Lc. 2, 20.) — trije modri (Mt. 2, 11.) — sleporojeni (Jo. 9, 38.) — gobovi (Lc. 5, 12.) — Jair (Mt. 9, 18.) — mati Cebedejevih sinov (Mt. 20, 20.) — oče mesečnega (Mt. 17, 41.) — krvotočna (Lc. 8, 47.) in kananejska žena (Mt. 15, 25.) — Magdalena (Lc. 7, 37.) — Peter (Mt. 14, 33) — hudi duhovi iz pekla (nečisti Mrc. 3, 11. — gerasenski Lc. 8, 28.) — žene po vstajenju Gospodovem (Mt. 28, 9.) in apostoli v Galileji (Mt. 28, 11.).

Vsi ti in še drugi so dopolnili naročilo Jezusovo: *Gospoda, svojega Boga moli in njemu samemu služi.* (Mt. 4, 10.)

Spolnile so se že takrat besede velikega apostola svetega Pavla do Filipljanov (2, 11.), da je nebeški Oče povišal svojega božjega sina Jezusa Kristusa in mu dal ime, ki je čez vsa imena, da se v imenu Jezusovem vsako koleno pripogne teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, v vicah ali peklu. Kedar zasllišite ime Jezus ali ko greste mimo lesene podobe Križanega, se morda priklonete, ko pa greste mimo njega samega, hranjenega v podobi kruha, kako se pa kaj takrat priklonete? Ali veste, kje imate desno koleno? Ali ga upognete do tal? do zemlje, do katere se je za vas ponižal Gospod Jezus Kristus, ko je tolikrat sklonjen do tal molil za vas, ko je v smrtnih bolečinah še padal na kamenita tla jeruzalemskih ulic in cest, da bi vas rešil večnega padca v peklenko brezno! Kakor je svoj čas v podobi deteta in sina človekovega zaslužil poklekovanje, tako mu gre isto češčenje tudi sedaj v podobi kruha.

Kedar pa vidite to podobo kruha izpostavljeno iz tabernaklja ali povzdignjeno, takrat pokleknite na oboje koleno in molite svojega živega Boga.

Če vam le večna lučica sama kaže, kje vas Jezus kakor v ječi zaprt čaka: priklonite vsaj desno koleno do tal. Zdi se vam to malenkostno, pa iz malega zraste veliko, dobrega pa tudi

hudega. To poklekovanje pa ni malenkost, ljubi moji! Že ljudje v svoji tako majhni velikosti zahtevajo čast, komur čast: li nima te pravice ljubi Bog?

Ne more mu biti vse eno, kako se mu približujemo, kako ga spremljamo, kako srečavamo in mimo njega hodimo, ali ga častimo spodobno ali le kar mlačno, kakor na pol, ali ga pa čisto prezremo, zaničujemo ali celo — česar nas Bog obvaruj — naravnost žalimo z nespodobnim vedenjem v njegovi priučujočnosti, v njegovi lastni hiši, v cerkvi z Najsvetejšim!

Pomislite, zlasti vi mladi prevzetneži, svoje obnašanje med božjo službo! Poklekujete li spodobno, ponižno? Kažete morda celo sv. Rešnjemu Telesu hrbte? Se vpricho Jezusa prazno pomenujete, posmehujete, med seboj norčujete, druge dražite in jih motite? Tabaka, smodke, pipe ne pozabite seboj vzeti, kadar kam greste, pač pa velikokrat rožnivenec in molitvenik, ko greste v cerkev. Marsikateri mladenič goljufa sebe in vara starše, če pravi, da je bil pri sv. maši, katero pa je v resnici zanemaril z grdim obnašanjem.

Mladenci, posebno vi si dobro zapomnite, kako hudo je Gospod Bog že zavolj same skrinje zaveze, tedaj šele predpodebe tabernaklja, kaznoval Filistejce v Azotu (s turi in mišmi), Getu in Aharonu in v slehernem mestu tako, da se je vzdigovalo glasno kričanje mož proti nebu za milost in odpomoč. (I. Rg. 5, 6.)

Zapomnite si, kako je udaril Bog nekatere iz betsameških mož zato, ker so gledali skrinjo Gospodovo iz radovednosti in brez spoštovanja in je pobil izmed ljudstva 70 mož, izmed množice pa 50.000. In ljudstvo je žalovalo zato, ker je bil Gospod množico s tako veliko stisko udaril. (I. Rg. 6, 19.) In vendar pravi sv. pismo, da so je bili tako veseli in da so bili prinesli Gospodu žgavnih in klavnih darov.

Mladenci, zapomnite si, da je Gospod svojega služabnika, levita Oza, z naglo smrtjo kaznoval, ko se je bil doteknil skrinje v dobrem namenu, da bi ne padla z voza. (II. Rg. 6, 6.)

Nikar se ne izgovarjajte, češ, sedaj v novi zavezi pa ni tako hudo. Res da ne. Pa zahvaliti se imamo ravno ljubemu Jezusu, da ni več tako hudo. On se daruje prav v presvetem Rešnjem telesu za nas in potolaži razžaljenega nebeškega Očeta. On nam zadobi mesto pravičnosti prizanesljivost, mesto

kazni milost. Zato zasluži tem bolj spoštljivega češčenja in lepega obnašanja.

Judje in pagani so se klanjali Jezusu in poklekovali pred njim v telesnih nadlogah — veliko bolj mi kristjani v dušnih potrebah.

Obsedenci in hudobni duhovi so pred Jezusom padali na tla in ga prosili na kolenih prizanašanja — koliko bolj, o grešniki, je treba nam prositi odpuščanja. Nikar ne bodimo slabši od hudih duhov, nikar hujši kakor nekdanji pagani!

Vsi zveličani in angeli se priklanljajo božjemu Jagnjetu v nebesih — ako mislite kedaj biti v njihovi družbi, priklanljajte se mu že tukaj na zemlji, tukaj v cerkvi, ki je predpoda in predokus nebes. Zatorej še enkrat vas povabim: Pridite, molimo in padimo na tla pred Gospodom, ki nas je ustvaril pa tudi odrešil, in ki nas bo enkrat zveličal! Amen.

Irenaeus.

Nagovori dekliški Marijini družbi.*)

II.

Pred nedavnim časom sem vas, Marijine hčere, opozarjal na nekatere vzroke dušnih bolezni, katerih se je treba varovati, da ostanete zdrave na duši, in sem vam kazal na enake vzroke telesnih bolezni, na katerih bolehajo mnogi ljudje. Sedaj pa storimo korak dalje, ter premišljujmo nekatere dušne bolezni same na sebi, kako se kažejo, pa tudi ozdravljajo, zopet po zgledu telesnih bolezni.

I. Močno razširjena telesna bolezen je jetika ali sušica. Zdravniki pravijo, da jih na tej bolezni največ pomrje, zlasti po mestih, in sicer primeroma največ mladih ljudi. Kaj pa je jetika? Jetika ni družega, kakor oslabljenje telesnih moči, nekaka onemoglost za delo. Vse telo tako oslabi, dostikrat iz neznanih, ali pa tudi znanih vzrokov, da ni več možno za kako resno opravilo. Ljudje pravijo, da se jetika prijema ali naleze; zdravniki nasprotno pa trdijo, da ne, temveč prihaja iz slabe krvi, zato se ljudem, ki so močne in trdne narave in zdrave krvi, ni

*) Gl. Duh. Pastir I. 1905. str. 639.

bati jetike, pač pa oslabelim osebam. Večkrat slišimo koga reči: glejte ga no, kako je bled in suh, ta ima jetiko, ali pa, če je še nima, jo pa dobi! — Vse karkoli pripomore k oslavljenju telesnih moči, pripravlja tudi pot jetiki. In tacih reči je več. *a)* Pomanjkanje zdrave, primerne hrane; *b)* pokvarjeni želodec; *c)* pomanjkanje svetlobe in zdravega zraka, glejte n. pr. rudokope, ali jetnike, kako so blede; *d)* vsakovrstne nerednosti v življenju oslabé telo in napotijo v jetiko, kakor ponočno čuvanje, preobilno uživanje močnih pijač, hude strasti, jeza, žalost, vse to pripomore, da človek ne prebavlja prav, in da nima teka za jed, da hira in slabi, in jetiki pot napravlja v se!

Kaj pa je duhovna jetika? Dušna jetika je pa mlačnost v dobrem. Človek kaj hitro postane mlačen, tudi tak, ki je bil nekdam vnet in goreč! Hočem vam, Marijine hčere, mlačnost nekoliko opisati, da spoznate, če niste mlačne, zakaj veliko jih je, ki ne spoznajo nad seboj te nevarne bolezni. — Mlačna duša ni tako hudobna, da bi smrtno grešila, toda ne trudi se, da bi se varovala odpustljivih grehov, marveč jih doprinaša vedoma in prostovoljno in tako brezbrizno, kakor da ni nič na tem. Mlačna duša opravlja svoje dolžnosti, pa bolj površno, in brez potrebne resnobe in vneme: ko moli, si ne prizadeva pobožno moliti, ko je pri pridigi, so njene misli bolj na posvetne nečimurnosti, kot na božjo besedo obrnjene; ko prejema sv. zakramente, jih prejema bolj iz navade, zavoljo družih, in morda še celo v srcu nejevoljna, rajše bi bila pri svetnih zabavah.

Pa zakaj primerjam mlačnost jetiki? Zato ker po dušni mlačnosti vedno bolj pojema dušna moč se skušnjavam ustavljati, ter opravljati čednostna dela, kakor vsled jetike vedno bolj hirajo telesne moči. Posledica mlačnosti je torej duhovna slabost in onemoglost, vsled katere vedno bolj raste nagnjenje k grehu, in veselje do čednosti vedno bolj pojema. Resnično je, da navada, vedoma in prostovoljno odpustljivo grešiti, postavlja dušo v nevarnost, smrtno grešiti, in se večno pogubiti. Tako n. pr. navada, če kdo kako malo sovraštvo ali jezo v srcu do družih goji, rada pripelje k smrtnemu sovraštvo; navada, kaj malega vkrasti, vodi k velikim tatvinam; navada, kaj manj nevarnega zoper sramežljivost storiti, ali si dopustiti, hitro pripelje v smrtni greh! Navada, kaj malega se zlagati, rada vodi k najhujšemu obrekovanju, ali še celo k krivim prisegam; navada izgovarjati male kletvice rada zapelje v najostudniša bogokletstva! Zato

opominja sv. Duh: *Kdor se za malo ne zmeni, se sčasoma pogrezne!* Tega padca v brezdno se je tembolj bati, ker Bog brezskrbnim dušam odvzame svojo pomoč, brez katere jim ni moč oči ostati v njegovi milosti!

Sv. Terezija je bila v mladih letih angelsko čista, pozneje pa si je dovolila nekako neredno nagnjenje do nekoga svojih sorodnikov, in tedaj ji Bog pokaže pekel, ne kakor, da bi bila s tem zaslužila pekel, temveč, ker bi jo bil ta pregrešek, ki je bil le odpustjivi greh, lahko pripeljal v smrtne grehe, ko bi ga ne bila opustila.

Sv. Alfonz je bil v mladostnih letih močno pobožen, zgled svojim vrstnikom. Ko je pa pozneje opravljal odvetniško službo, je nekoliko odjenjala njegova vnema, in vseč so mu bile svetne veselice, na katere je hodil. Ni sicer smrtno grešil, a mrzel je postal v ljubezni do Boga tako, da je radi malih vzrokov opuščal navadne pobožne vaje. Sam je pozneje trdil: „Prekucnil bi se v brezdno, ko bi bil ta stan dolgo trajal.“ Opravil je potem duhovne vaje, in njegova vnema: Boga nad vse ljubiti, je bila iznova goreča.

Iz teh zgledov lahko presodite, kako nevarna je mlačnost!

Kako jo ozdraviti? Pomislimo, kako zdravijo telesno jetiko?

1. Zdravniki priporočajo jetičnim pridno umivanje in kopanje telesa. Skušnja je pokazala, da so slabi, blede otroci, ki niso imeli nobenega teka, ali veselja do jedi, in zaostajali v rasti, s pridnim umivanjem in kopanjem kmalu postali krepkejši, jed jim je začela dišati, in dobili so zopet rdeča lica. Vsaj še živali dobro dé, ako ji drgnemo kožo; ravno tako dobro dé človeku, ki je naklonjen jetiki, da si umiva in drgne kožo! Duhovni učenički pa na duši jetičnim, t. j. mlačnim, svetujejo enako očiščevanje v kôpeli dobre spovedi, in da tako opraviš, se je treba nánjo pripraviti s pobožnimi vajami in premišljevanjem večnih resnic. Opravljaj torej sama záse, ločena od sveta, nekoliko dni duhovne vaje. Tega se je tudi posluževal sv. Alfonz, kakor ste slišale, ko je njegova pobožna vnema jela pojenjavati. Vdeležuj se kakovega misijona, če imaš priložnost, ali drugih pobožnosti, ki ti bodo koristne. Koliko mlačnih in brezbriznih duš so že misijoni in pobožne vaje pripeljali zopet na pravo pot, in k resnično krščanskemu življenju!

2. Jetičnemu človeku je treba vživati dobro, tečno hrano, da mu oslabeledo, telesno moč povrne, kakor mleko, juho, jajca, pečenko, in gibati se mora v zdravem zraku. — Taka močna jed za mlačnega je pa pogosto prejemanje sv. obhajila: *Kdor*

je ta kruh, ne bo umrl, temveč bo živel vekomaj! Kdor vredno in večkrat prejema sv. obhajilo, bo občutil zopet v sebi duha Kristusovega, gorečnost in srčnost do svetega življenja se mu bo povrnila!

3. Dobro zdravilo za mlačne je tudi misel na žalostne nasledke mlačnosti. Premišljuj in preudarjaj torej, krščanska duša, žalostne nasledke mlačnosti. Kristus sam govori v skrivnem razodenju sv. Janeza (3, 16) o mlačnih rekoč: *Ker si mlačeu, in ne mrzel in ne gorak, te bom pljunil iz svojih ust.* — Kakor torej človek iz ust pljune mlačno vodo, ker je zoprna, tako je tudi mlačna duša Bogu zoprna, in Bog jo začne pljuvati iz svojih ust t. j. začne ji odtegovati posebne pomoči in milosti, ki so ji potrebne, da smrtno ne greši, in se večno ne pogubi!

Glej z očmi sv. vere doli v pekel, katerega je pokazal Bog sv. Tereziji, kakor ste slišale, da jo je ozdravil neredne ljubezni! Pogled na peklenški ogenj te bo vnel, da boš zopet bolj goreča v službi božji, in v spolnjevanju verskih in drugih dolžnosti.

II. Premislimo sedaj pa še neko drugo bolezen, ki se ji pravi mrzlica. Mrzlica je bolezen, ki človeku napravlja hudo vročino, — akoravno se imenuje mrzlica, — ga razburja, vznemirja, dela nepokojnega, ter mu pretresa kosti in ude. — Mrzlici enaka dušna bolezen se pa imenuje *l a k o m n o s t*. Lakomnost je pa dvojna: Lakomnost po svetnem premoženju, blagu in denarju, — in pa lakomnost po svetni časti, veljavi, imenitnosti! Dekleta, sploh rečeno, niso tolikanj lakomna po denarju in obilnem premoženju, pač pa so bolj lakomna po časti in imenitnosti, so torej častilakomna. One hočejo biti lepe, hvaljene, slavljene, modre, nad druge povzdignjene, in vsaka, tudi mala in opravičena graja, ali preziranje jih ogreje, vznemiri, razžali, razburi, ter se skušajo maščevati, ker se čutijo osramotene, ponižane in oškodovane na dobrem imenu in časti pred ljudmi. One iščejo svoje častilakomnosti v obleki, v zasmehljivih, zaničljivih in poniževalnih besedah do drugih, ter iščejo in skušajo vedno in povsod biti na prvem mestu. Starost jih navadno te bolne strasti nekoliko ozdravi, — dokler so pa mlade, se pa ne ozdravijo, ne poboljšajo rade. Vendar pa je treba to strast častihlepnosti tudi v mladosti nad seboj zatirati, če hočete res Bogu in Mariji dopasti. Kako lepo se dekletu poda, če je tudi lepa in razumna, pa na to ne drži veliko, in je pri tem ponižna. Deset-

krat lepša in prikupljivejša se zdi človeku, če je vrh lepih lastnosti še posebno ponižna. Ponižna v govorjenju, v obnašanju, v obleki, nasproti svojim tovarišicam in drugim ljudem!

Skušajte torej, hčere Marijine, da to dušno mrzlico častilakomnosti popolno na sebi zatrete, poslužujte se zato primernih pomočkov.

Poslušajte v ta namen, kako je sv. Filip Nerij ozdravil nekega mladeniča omotice, ali mrzlice častilakomnosti!

Ob času sv. Filipa Nerija je živel v Rimu mladenič imenom Franc Zazara. Učil se je pravoslovja. Veliko se je trudil, da bi se pri učenju močno spopolnil, ter dosegel veljavno stopinjo v življenju. Nekega dne ga pokliče sv. Filip Nerij k sebi in mu pravi: O kako srečen si, sedaj se učiš, potem boš doktor, si zaslužil veliko denarja, in se povzdignil nad druge, in dosegel veliko čast. Zopet in zopet mu je ponavljal, kolika sreča in čast ga čaka. Mladenič je mislil, da sveti mož resno tako misli, kakor je tudi sam mislil; toda sedaj ga sv. Filip pritisne na svoje prsi, ter mu zašepeta na uho: — *In p o t e m . . . ?!* In potem, ta beseda seže mladeniču v srce. Domov gredoč premišljuje besedo. In potem, — ne more je več iz spomina pustiti, ter slednjič sklene vso čast le pri Bogu iskati. Stopi v družbo, katero je ustanovil sv. Filip, in živi tako *p o n i ž n o* in pobožno, da je vsem lep zgled, in ko umrje, ga imajo za svetnika!

In potem? Tako se vprašajte pogostokrat tudi vé, če ste častiželjne, željne po svetni veljavi, po imenitnih službah, po hvali in slavi pri ljudeh. Kaj pa pride potem? Potem bo prišla smrt, ki bo na mah konec storila posvetni časti, veljavi, lepoti in imenitnosti, vsej svetni slepariji in čenčariji! Hrepenite rajše po časti pri Bogu, da pred Bogom kaj veljate! V milosti božji živeti in umreti velja največ! Svetne časti in veljave morda itak ne boste nikdar dosegle, pa če bi jo tudi, za večnost vam ta nič ne pomaga. Čast pred Bogom pa lahko dosežeš, in ta ti bo ostala, če le ponižno in pobožno živiš, za kar ti Bog obilno milost deli! In potem, — tako se vprašuj, da te mine želja in veselje po svetni nečimurnosti, da se ti pristudi minljivost človeškega slavlja, in da se te prime hrepenenje po neminljivi nebeški časti, ki nam jo gre doseči: *Iščite to, kar je zgoraj*, čast v nebesih, nam vsem kliče sv. apostol.

Hčere Marijine! Rekel sem vam že, da je Kristus največji in najboljši prvi zdravnik, pa tudi najboljši lekarnar obenem, ki ima in vé najboljša zdravila za vse bolezni, dušne in telesne.

Tudi nam je zapisal in zapustil zdravilo zoper bolezni, katere smo danes premišljali, zoper duhovno jetiko mlačnosti, in zoper mrzlico častilakomnosti. Rekel je namreč: *Nebeško kraljestvo silo trpi*, torej ne leni in mlačni, temveč gorečniki, delavci, bodo nebesa náse potegnili; pa rekel je tudi: Učite se od mene, ker sem iz srca ponižen, in nisem iskal časti in veljave pri ljudeh! Marija je pa najboljša lekarnarica, ona vam izročuje zdravilo Kristusovo s svojim zgledom. Učite se od nje gorečnosti za čast božjo, in v spolnjevanju verskih dolžnostih, pa tudi prečudne ponižnosti! Ko ji je veliki angel Gabrijel govoril neizmerno pomembne besede, besede največje časti in veljave, rekoč: *Glej, spočela boš in Sinu Najvišjega rodila*, mu je odgovorila Marija občudovanja vredne besede ponižnosti: *Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi! Velike reči je storil nad menoj On, ki je mogočen in sveto njegovo ime, ker se je ozrl na nizkost t. j. ponižnost svoje dekle!* Tako mislite, govorite in storite po njenem zgledu tudi vé. Amen. *A. Šimenec.*

III.

Mnogo bolezni je na zemlji, ki razjedajo ubogi človeški rod, in nekatere med njimi so prav ostudne in nagnusno-grde, ki lepo človeško podobo tako spačijo, skremžijo in skazé, da človek kar človeku ni več podoben. Taka ostudna in grozna bolezen je n. pr. gobova bolezen, o kateri govori sv. evangelij, in ki se še sedaj nahaja med divjimi narodi. Ta bolezen razjeda med groznim smradom človeško meso pri živem telesu; gorje takim bolnikom, pa tudi njim, ki jim strežejo. Hvala Bogu, da se ta grda bolezen med nami le redko pojavi! — Enako ostudna, in gobovi bolezni podobna je rakova bolezen, ki razjeda obraz in telo človeško do belih kosti. Ta se pa že večkrat med nami oglasi. — Prav grda in nadležna bolezen, ki se pa še bolj pogostoma nahaja med nami, je pa vodenica. Vodenični človek je ves z vodo zalit in zabuhel, njegove moči vedno bolj hirajo, je vedno žejen, in čim več spije, tembolj je žejen, jedi se mu pa studijo. Imel sem priliko v svojem dušnem pastirstvu že večkrat opraviti z vodeničnimi bolniki, ki so res reveži in usmiljenja vredni; ležati in spat ne morejo, po noči in po dnevu presedé kakor z vodo napolnjeni mehovi na postelji ali na kakem stolu. Neka pobožna, vodenična dekle mi je rekla, ko sem jo

vprašal, če hudo trpi, „te bolezni še psu ne privoščim“, pa je vendar bolezen vdana v božjo voljo potrpežljivo prenašala.

V duhovnem pomenu je tem grdim boleznim podobna neka grda dušna bolezen, ki se pa žalibog prav pogostokrat nahaja med ljudmi, in je povsod razširjena, zlasti še pri mladih ljudeh, pravi se ji nečistost. Ker se mi pečamo s premišljevanjem dušnih bolezni, in jih primerjamo telesnim, hočemo zopet danes pri tej tvarini ostati, ter premišljujemo grdo nečistost, katero cerkveni učeniški primerjajo gobovi, rakovi, pa tudi vodenični bolezni. Tako n. pr. pravi častitljivi Beda: Vodenica je podoba mesenega poželjenja. In sv. Alfonz govori: Nečistnik je enak vodeničnemu. In res. Vodenični je od vode zabuhel, in njegove moči vedno bolj hira: enako je nečistnik poln mesenega poželjenja, njegova moč za dobro in čednost pa vedno bolj hira; vodenični je vedno bolj žejen, in čembolj pije, bolj je žejen: poželjivi človek hrepeni tudi vedno po novih sladnostnih, in čembolj skuša zadovoljiti svoji poželjivosti, tem silneje poželi; vodeničnemu se studijo jedila: poželjivcu je pa vse zoprno, kar nima mesenega vžitka; studij se mu, kar je svetega, ker meseni človek ne razume, kar je duhovnega. Meseni Izraelci so imeli v puščavi angelski kruh, pa so vendar hrepeneli po mesenih egiptovskih loncih.

Zveličani Klement Marija Hofbauer je imel navado reči: da ima nečistost največ kandidatov za pekel, t. j. nečistost bo največ ljudi spravila v pekel. Sv. Pavel pa pravi: *Nikar se ne motite, ne nečistniki, ne prešestniki . . . ne bodo posedli božjega kraljestva!* (1. Kor. 6. 9. 10.) Prav opomni sv. Alfonz: Kdor je hotel enako nespametni živali živeti, ne zasluži prostora na strani svetih angelov!

Premislite tedaj, Marijine hčere, zakaj Bog nečistost tako sovraži!

(Dalje prih.)

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada*. I. V Adlešičih nabrał Ivan Šašelj, župnik. Založilo „Katoliško tisk. društvo“ v Ljubljani. Tisk J. Krajec nasl. v Rudolfovem. 1906. Cena 2 K. — Da se izda zraven celotne Štrekļjeve zbirke posebna knjiga narodnega blaga, kaže gotovo na posebno

vrednost te zbirke. In to ji mora vsak priznati. Belokranjski jezikovni zakladi imajo prednost mimo vseh ostalih slovenskih narečij. Ta knjiga nam podaja tipus belokranjskega dušnega življenja, kakor se kaže v pesmih, pregovorih in rekih, vražah in običajih, v pravljicah in besednem blagu, kar je zapisal župnik Šašel v Adlešički župniji. Mnogovrstna vsebina bo naslajala bravce s plemenitimi pesniškimi in prozaškimi zakladi, ki morejo služiti umetnim pesnikom za zgled prave poezije in lepega jezika. Enak vžitek nudi tudi znanstveniku, jezikoznancu, ki najde v posebnem slovarju kakor v ostali zbirki mnogo doslej še neodkritih jezičnih redkosti. Cela knjiga ni izključna last belokranjskega narečja, temuč je zlasti mnogo pesmi (od B do E, str. 97. do 175.) prišlo v Belo Krajino iz ostalih slovenskih narečij, ki pa za pristno belokranjskimi daleč zaostajajo; prav te kažejo, kako visoko nadkriljuje Bela Krajina ostalo slovensko narodno blago. Zato bi kazalo, da v prihodnje gospod zbiravec bolj odloča pristno belokranjske pesmi od prišlic, ker bomo le-te imeli tako v Štrekljevi zbirki. Knjiga je namenjena širšemu občinstvu, zato ni moglo dobiti zapisovanje znanstvenega lica. Gospod pisatelj je pustil jezik, kakor je soditi, pristno belokranjski; zapis pa je vravnal napol knjižno, napol dialektno, tako da ni motil vžitka navadnemu občinstvu, ki ne prenese znanstvene natančnosti, a vjame kljub temu nekaki značaj dotičnega narečja. To je namenu knjige primerno. Želel bi si le pri pravljicah bolj natančnega pristnega pripovedovanja, zaznamovanega s povdarki. Gospod župnik je imel tudi namen s knjigo koristiti onim duhovnikom, ki jih služba pripelje v Belo Krajino, da se učijo iz nje umevati svoje duhovljane in duhovljani nje. Pisava lastnega imena naj bi bila dosledna: ali Krajina - Krajinec - krajinski, ali pa vseskozi Kranja - Kranjec - kranjski. Katero je prav, bi se moralo zgodovinsko določiti; le mešanje gotovo ni pravo. Naročajte knjigo zase in za ljudske knjižnice.

A. B.

2. *Odmev iz Afrike*. Ilustrovan mesečnik v prosep afriških misijonov in v oproščenje zamorskih sužnjev. Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. Urejuje J. Palir, kapelan na Črni gori. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Leto III. Stane za celo leto 1 K. Naroča se pod naslovom: Družba sv. Petra Klaverja, Trst, via Fontanone 4, ali: gđč. Tenbaum, Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 8. — Naprošeni radi priporočamo slovenski nabožni listič „Odmev iz Afrike“, ki ima namen, podpirati afriške misijone. Vsebinska številka za mesec maj je ta-le: Vesoljnost naše sv. Cerkve (govor prof. Meyenberga). — Oblatje sv. Frančiška Saleškega v Južni Afriki. — Mučeniška kri rodi kristjane. — Apostolski vikariat v Berlinu. — Kratka misijonska poročila. — Naročé naj si ga poleg „Bogoljuba“ in drugih naših nabožnih listov zlasti knjižnice naših Marijinih družb, ker prinaša vsodbudno vsebino in se z naročevanjem lista podpirajo tudi misijoni.

B.

1. *Kyriale*, izdal Camillo Grunewald, profesor glasbe semenišča v Raabu. Gradec, Styria. Cena 60 v, vezan 90 v. — Ta Kyriale je že tretja varijanta zaloge Styria. Dočim sta onedve izšle v koralnih notah, predstavlja se nam ta v figurálnih četrtnkah. Na notaciji ni toliko ležeče, pač pa na izvajanju. Pojó li pevci po koralnih tipkah ali po figurálnih, je meni pač malo

mar, gre se le za to, da čujem koralne speve prav izvajati. Ker pa so naši pevci bolj vajeni figuralnih tipk, menim, da je ta izdaja največje važnosti za naše zборе; zdaj imamo upanje, da je tudi pri nas mogoče tradicionalni koral izvajati, kakor gre. Znano je, da se koralni spevi gibljejo v duolah in triolah, te so jasno označene s potezami nad notami. Tudi se približa ta notacija koralni, ker so vse note enake — četrтинke. Razlika je le ta, da so koralne kvadratične, lete pa ovalne. Poedine fraze so zopet označene z daljšimi vezmi, zlogi s povdarkom imajo strešice, recitativi pikice itd. Vvod nam razlaga pomen vseh znamenj, ki so se v uporabi tako dosledno, da smelo trdim: vsakdo, ki bo pazno proučil to knjižico, bo prejel zaumen, pa tudi veselje za tradicionalni koral. — Eno samo napako ima knjižica: papir je preslab z ozirom na to, da se ta knjižica rabi vendar pogosto. Sicer pa z velikim veseljem priporočam našim zborom to izdajo.

P. H.

Druge uredništvu doposlane knjige:

2. *Die wichtigsten Unterscheidungslehren*, das heißt Lehren, durch welche sich die Katholiken und Protestanten von einander unterscheiden. Eine Beilage zum Katechismus. Von J. Linden, S. J. Paderborn. Druck und Verlag der Bonifacius-Druckerei. 1905. 8°. Str. 16. Cena 0'10 M. — Vsebina koristne knjižice je popolnoma razvidna iz naslova.

3. *Anleitung zum Erstbeicht-, Erstkommunion- und Firmungsunterricht* in ausführlichen Katechesen nebst zehn Kommunion-Anreden und Gebeten. Von P. Paulus Schwillinsky, O. S. B. Pfarrer. Neu bearbeitet von P. Engelbert Gill, O. S. B. — Zweite umgearbeitete Auflage. Graz. Verlag von Ulrich Mosers Buchhandlung (J. Meyerhoff). 1905. M. 8°. Str. 184. Cena broširani izdaji K 1'50. vezani K 2. — Knjižica se je izkazala že v prvi izdaji, da dobro vstreza svojemu namenu. Druga izdaja je prirejena po novem katekizmu.

4. *Das Neue Testament unseres Herrn Jesus Christus*. Prestavil in razložil Augustin Arndt S. J. Fr. Pustet, Regensburg. Cena vezani knjigi žepne oblike M 1'20. — Tisek lep, vezava trpežna. Pridejana sta zemljevid Palestine in načrt starega Jeruzalema. — Kratke opombe pod črto pojasnjujejo sv. pisemsko besedilo. Ta izdaja sv. pisma je primerno darilo za doraslo mladino.

P. J.

5. *Kurze Lebensbeschreibungen der Heiligen*. Zum Gebrauch in den mittleren und oberen Klassen katholischer Volksschulen. Von Bruno Koenig, Lehrer in Stettin. Paderborn, 1905. Druck und Verlag der Bonifacius-Druckerei. Str. 46. Cena M 0'20. — Ker je v ljubljanski škofiji ukazano zlasti v tretjem razredu pojasnjevati katekizem z zgledi iz življenja svetnikov, posebno še mladinskih vzornikov, bo gotovo ta knjižica v imenovani namen dobro došla.

6. *Diarium Missarum tam acceptarum quam persolutarum*. Str. 128 v 8°. — Fr. Pustetova založna knjigarna v Reznu je izdala zapisnik za svete maše v novi priročni obliki; črtanje je izvedeno v dveh barvah, kar dela zapisnik jako razviden. V platno vezan z rdečo obrezo stane M 1'20.